

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ŞANLIURFA EYYÜBİYE BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

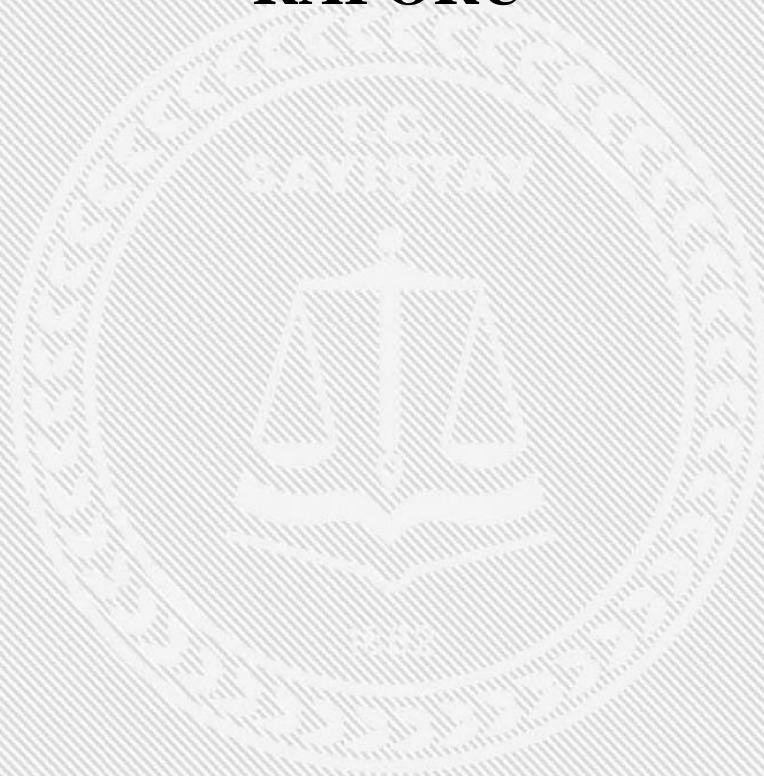

İÇERİK

ŞANLIURFA EYYÜBİYE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ŞANLIURFA EYYÜBİYE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	65

ŞANLIURFA EYYÜBİYE BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	12
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	19
9. EKLER.....	55

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2017 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri . 5

Tablo 2: 2017 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .. 5

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. İdarenin İller Bankası'ndan Kullandığı Kredilerin Kayıtlarda Olmaması
2. Belediyenin Muhasebe Kayıtlarında Yer Alan Yeraltı Yerüstü Düzenleri ve Binalar İçin Amortisman Ayrılmaması
3. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince Eyyübiye Belediyesine Aktarılmayan Eğlence Vergisi Paylarının Takip Edilmemesi
4. Tamamlanan ve Geçici Kabulü Yapılan Bazı Yatırım Harcamalarının 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmeye Devam Edilmesi
5. Belediyeye Ait Taşınmazların Değer Tespitinin, Bazılarının Cins Tashihihinin Yapılmaması ve Tüm Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesine Gönderilmesi Gereken Payların Gönderilmemesi
2. Kültür Katkı Payının İlgili İdareye Gönderilmemesi
3. Kamu İhale Kanunu'nun 21/B Maddesindeki Şartlar Gözetilmeden İhale Yapılması
4. Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nda Öngörülen Belediye Payının Takibinin Yapılmaması
5. Parkmetre Yerleri ve Müze Gelirlerinden Eyyübiye Belediyesine Aktarılması Gereken Payların Takip Edilmemesi
6. Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Sosyal Güvenlik Kapsamında Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi
7. İhalelerde Rekabeti Engelleyici Hususlara Yer Verilmesi
8. Kurum Hizmet Araçlarının Bazı Belediye Personeli Tarafından İzinli Olduğu Günlerde ve Mesai saatleri Dışında Kullanılması
9. İhalelerde Pazarlık Usulünün Genel Bir Uygulama Haline Getirilmesi

10. Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden Alınmaması Sonucu Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması
11. Doğrudan Temin Limitlerine Uyulmaması ve İhtiyaçların Kısımlara Bölünerek Temin Edilmesi
12. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi
13. İmar Planına Uygun Olarak İmar Programının Hazırlanmaması Sebebiyle Emlak Vergisi Uygulamasında Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması
14. Kurumda Görev Yapan Kadrolu İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması
15. Mahalli idareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğe Aykırı Olarak Atama Yapılması
16. Taşınmaz Satış İşlemlerinden Kaynaklanan Emlak Vergisinin Tarh ve Tahakkukuna İlişkin İşlemlerin Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler:

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının ‘Mahalli idareler’ başlıklı 127 nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasa’da hüküm altına alınmıştır.

Bunların yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasa’nın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önceki dönemde tek başına İçişleri Bakanlığı eli ile kullanılmakta iken; sistem değişikliği sonrası denetim ve soruşturma konuları bağlamında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

Yukarıda belirtilen Anayasa hükümleri doğrultusunda 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu belediyeler için temel yasal düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

5393 sayılı Kanun’un ‘Belediyenin görev ve sorumlulukları’ başlıklı 14’üncü maddesinde, belediyelerin, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıklı ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Yine 5216 sayılı Kanun’un ‘Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları’ başlıklı 7’nci maddesinde, gerek büyükşehir belediyelerinin ve gerekse de büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun’da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Ayrıca büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi de vardır ve bu konu Kanun’da açıkça ifade edilmiştir. Bunun

yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da Kanun'da belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere belediyelere birçok kanuni görev verilmiştir. Kanun bu görevlerin hangilerine öncelik verileceği hususunda belediyenin malî durumunun ve hizmetin ivediliğinin dikkate alınacağını da belirtmiştir.

Ayrıca belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı fakat belediye bununla birlikte meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetlerinin götürülebileceği Kanunda hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında belediyelerin hangi yetkileri kullanabileceği sorusuna ise mezkûr Kanun'un 'Belediyenin yetkileri ve imtiyazları' başlıklı 15 inci maddesi cevap sunmaktadır.

Belediyeler, bahsi geçen bu yetkilerini belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı eli ile kullanırlar. Bunlardan belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve halk tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. Belediye encümeni ise belediye başkanı, belediye meclisince kendi üyeleri arasından seçilmiş üyeler ile belediye başkanının belirlediği birim amirleri ile mali hizmetler birim amirinden oluşur ve kanunda yazılı görevlerinin yanı sıra belediye başkanının havale ettiği konuları görüşür. Belediye başkanı ise belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir ve halk tarafından seçilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları:

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek yetki ve görevi belediye başkanındadır. Başkan yardımcılığı kadrosu bulunan belediyelerde ayrıca meclis üyeleri arasından seçilen başkan yardımcılıklarının da oluşturulabileceği Kanun'da belirtilmiştir. Yine Kanun'da, belediyelerde hangi birimlerin zorunlu olarak oluşturulacağı ve hangi birimlerin ise belediye meclisi kararı ile oluşturulabileceği ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Sonuç olarak Büyükşehir belediyeleri dışında kalan tüm il ve ilçe belediyelerinde belediye başkanı, başkan yardımcılıkları ve onlara bağlı birim müdürlükleri şeklinde bir teşkilatlanma öngörülmüştür.

5393 sayılı Kanun'un 'Norm kadro ve personel istihdamı' başlıklı 49 uncu maddesine göre, belediyelerin norm kadroları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından belirlenen ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir. Bu çerçevede belediyelerde kaç memur veya işçinin çalıştığı ya da çalışabileceği norm kadro

cetvellerinde belirlenmiştir. Yine aynı maddede, belediye personelinin belediye başkanı tarafından atanacağı ve birim müdürlüğü ile üstü yönetici kadrolarına yapılan atamaların ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulacağı da hüküm altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra, belediyelerde norm kadroya uygun olarak, kanunla belirlenmiş alanlarda, bazı uzman ve teknik personelin sözleşme ile çalıştırılabileceği ve bu personelin yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımalarının şart olduğu da mevzuatta belirtilmiştir.

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurların, belediye başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, belediyelerin birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına geçici olarak görevlendirilebilecekleri de ilgili maddede açıklanmıştır.

Yukarıda bahsedildiği üzere belediyelerde temel anlamda, norm kadroya uygun şekilde; memur, işçi ve sözleşmeli personel istihdamı gerçekleştirilmektedir. Kanun, belediyelerin temel kamu hizmetlerini yapmaktan ziyade bir istihdam yaratma aracı haline dönüşmemesi için söz konusu personele ödenecek toplam yıllık tutara bir sınır getirmiş ve söz konusu sınırın aşılması durumunda yeni personel alımı yapılamayacağını ve eğer buna rağmen personel alınacak olursa ortaya çıkacak kamu zararının belediye başkanından tahsil edileceğini de ayrıca düzenlemiştir.

Yukarıda yer verilen istihdam çeşitlerinin yanı sıra, 696 sayılı KHK ile birlikte belediye şirketleri aracılığı ile belediye hizmetlerinde çalıştırılan ve 02.04.2018 tarihi öncesi dönemde taşeron işçi olarak anılan şirket personeli de bulunmaktadır. Söz konusu şirketlere personel alımı noktasında da yukarıda yer verilen sınıra benzer bir düzenlemenin varlığını da belirtmekte fayda vardır. Bu düzenleme neticesinde belediyelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel gideri, ilgili belediyenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirilmesinde artırılması sonucu bulunacak tutarın yüzde kırkını aşamayacaktır.

Ayrıca, tüm belediyelerde 696 sayılı KHK kapsamına girmeyen ve 4734 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya devam eden bir grup işçi de bulunmaktadır.

Belediyenin 18 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre Belediye Başkan Yardımcılarına bağlıdır. Belediye, 2018 yılında istihdam edilen 57 'si memur, 53' ü işçi ve 30'u ise sözleşmeli olmak üzere toplam 140 personelden oluşmaktadır. Bunun yanında 888 kişi şirket personeli olarak istihdam edilmektedir.

1.3. Mali Yapı:

Belediyenin stratejik plânına ve performans programına uygun olarak belediye başkanı tarafından hazırlanan ve ayrıntılı harcama ve finansman programlarını da içeren bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Harcama yetkilileri, bütçe dışı harcama yapamayacakları gibi bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından da sorumludur. Belediye başkanları tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, görüşleri ile birlikte belediye meclisine sunulması maksadı ile encüme gönderilir ve encümenin sunduğu görüşün ardından mali yılbaşından itibaren belediye meclisi kararı ile yürürlüğe girer.

Belediyeler tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, konsolide edilmek ve 5018 sayılı Kanun uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir.

Her yıl bütçesinin kesin hesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encüme sunulur. Kesin hesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Yukarıda bahsedilen kanuni düzenlemelerin yanı sıra, 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belediye bütçesine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, bütçeler temel anlamda; gider ve gelir bölümlerinden oluşur. Gider bütçesi dört bölümden oluşur ve bu bölümler sorumluluğun, faaliyet türlerinin, harcamanın hangi kaynaktan karşılandığının ve faaliyetlerin ekonomik ve mali anlamda çeşitlerinin belirlenmesine hizmet eder. Gelir bütçesi ise kurumların gelirlerinin çeşitlerini gösterir.

Adı geçen Yönetmelik, bütçe denkliğinin sağlanmasında bütçe gelirlerinin esas alınacağını ve gelirlerin giderleri karşılamaması halinde aradaki farkın, ilk olarak giderlerde indirim yapılması ya da yeni gelir kaynakları bulunması suretiyle giderilmeye çalışılacağını, buna rağmen denklik sağlanamaz ise, borçlanma yoluna gidilebileceğini hüküm altına almıştır.

Ayrıca gerek 5018 sayılı Kanun ve gerekse Yönetmelik hükümleri uyarınca, bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir. Bu anlamda, bütçe işlemlerinde, nakit esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır.

Yukarıda yer verilen ifadelerden de görüleceği üzere, bütçe, belediyelerin hangi gelir

kaynaklarını kullanarak hangi giderleri gerçekleştirmeyi planladığı ve sonuç olarak hangi aşamada bulunduğu noktasında bilgi sağlayan bir araçtır. Bu doğrultuda belediyenin 2017-2018 yılları bütçe gelir ve gider gerçekleştirmelerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: 2017 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2017 YILI	2018 YILI	Değişim Oranı (%)
Personel Giderleri	14.647.427,93	18.701.801,82	% 28
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.267.922,50	2.181.147,81	% (4)
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	95.851.443,78	93.775.916,15	%(2,1)
Faiz Giderleri	3.809.453,78	2.006.063,40	% (47,3)
Cari Transferler	3.006.795,23	2.491.785,71	% (17)
Sermaye Giderleri	17.962.704,06	12.781.336,20	% (28,85)
Sermaye Transferleri	2.000.000,00	0,00	% (100)
Borç Verme	0,00	0,00	-
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	-
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	139.545.747,28	131.938.051,09	% (5,45)

Tablo 2: 2017 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİR TÜRÜ	2017 YILI	2018 YILI	Değişim Oranı (%)
Vergi Gelirleri	11.038.998,30	11.295.107,85	% 2,30
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	1.158.705,39	1.259.346,70	% 8,68
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	7.796.654,00	4.040.895,00	%(48,17)
Diğer Gelirler	86.672.913,07	105.362.008,61	% 21,56
Sermaye Gelirleri	126.550,04	0,00	% (100)
Bütçe Gelirleri Toplamı	106.793.820,80	121.957.358,16	% 14,20
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	33.459,31	133.033,09	% 398
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	106.760.361,49	121.824.325,07	% 14,11

Belediyenin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirket Turkuaz Hizmet Sanayi ve Ticaret A.Ş.'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda, muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemi olarak tanımlanmıştır. Yine yasal düzenlemelerde, muhasebe sistemi; mali işlemlerin yürütülmesinde, kaydedilmesinde ve raporlanmasında kullanılan hesap planları, defterler ve muhasebeleştirme süreçlerinin tamamı olarak ifade edilmektedir.

5018 sayılı Kanun'da, kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması ve tüm kaynakların muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerek mali saydamlığın ve gerekse de hesap verme sorumluluğunun sağlanabilmesi için zaruri görülmüştür.

Mezkûr Kanunda muhasebe sisteminin, karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği belirtilmiştir. Ayrıca kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı da hüküm altına alınmıştır.

Belediyelerinde arasında bulunduğu genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Gerek Resmi Gazete'de ve gerekse de Kurul'un internet sayfasında, rapor tarihimiz itibari ile otuz adet standart yayımlanmıştır. Söz konusu standartlar, belediyeler tarafından tutulacak muhasebe kayıtlarının ve hazırlanacak mali tabloların oluşturulmasında yol gösterici özelliği olan ve kayıtlar ile tabloların taşımaları gereken nitelikleri açıklayan son derece açık metinlerdir. Yine genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, Kurul'un belirlediği ve yukarıda bahsi geçen standartlar esas alınarak hazırlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde yer almıştır. Bunun yanı sıra, belediyeler

için; muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemeler yukarıdaki Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde, belediyelerin muhasebelerinin dönemsellik, belgelendirme, maliyet esası, tarafsızlık, süreklilik ve parayla ölçülme gibi kavramlara göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Yine mevzuatta, bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda bir belgeye dayanmak sureti ile muhasebeleştirileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilmesi gerektiğini ve böylece devlet muhasebe sisteminin, tahakkuk esaslı muhasebe sistemine dayandığını söylemek doğru olacaktır. Bunun yanı sıra, “bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir” denilmek sureti ile bütçe ile ilgili muhasebe kayıtlarında nakit esası sisteminin kullanıldığının da belirtilmesi yerinde olacaktır.

Yukarıda genel hatları ile açıklanan belediye muhasebe sisteminin çıktıları, mali raporlardır. Mali raporlar, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlamak üzere muhasebe sistemleri üzerinden ortaya çıkartılan ürünlerdir.

Mali raporlama sonucunda kamu idarelerinin; kaynaklarının dağılımı ve kullanımı, faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığı, faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneği, mali durumu ve mali durumundaki değişiklikler, kaynaklarını bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıkları ve mali işlemlerinde saydam olup olmadıkları hakkında bilgi üretilir.

Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmasını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır. Bu çerçevede, belediyeler için mali raporlama sonucunda yıllık dönemler itibarıyla oluşturulması zorunlu olan temel mali tablolar bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu olmak üzere üç adet belirlenmiştir. Bunlardan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına raporumuz içinde yer verilmiştir.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi

hesabı icmal cetveli

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, belediye tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmalarına başlanmamıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup yetkiler ve yetki devrinin sınırları Müdürlük

Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliklerde belirlenmiştir.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmamıştır. Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri azaltmak için gerekli önlemler belirlenmemiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Birimi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Bununla birlikte mevzuat gereği İç Denetim Biriminin kurulma çalışması başlatılmış ancak tamamlanamamıştır. İç denetçi kadrosu boştur.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapılması ve Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, tüm birimlerde iş akış şeması hazırlanmasına yönelik çalışma başlatılmış ancak tamamlanamamıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmemiştir. Belediye tarafından Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı hazırlanmıştır. Ancak Eylem Planlarına ilişkin yılda iki kere değerlendirme raporları düzenlenerek Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmemektedir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmesi, planın revize edilme çalışmalarının takibi ve raporlanması yapılmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Şanlıurfa Eyyübiye Belediyesi'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İdarenin İller Bankası'ndan Kullandığı Kredilerin Kayıtlarda Olmaması

Eyyübiye Belediyesince İller Bankası'ndan proje karşılığı kullanılan kredilerin ilgili muhasebe Hesabında kayıtlı olmadıkları ve dolayısıyla mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "300 Banka Kredileri Hesabı Hesabın Niteliği" başlıklı 232 nci maddesinde ve hesabın işleyişinin anlatıldığı 233 üncü maddesi ile "400 Banka Kredileri Hesabı" başlıklı 301 inci maddesi ve hesabın işleyişinin anlatıldığı 302 nci maddesinde; kullanılan banka kredilerinin muhasebe kayıtlarının nasıl olacağı açık bir şekilde belirtilmektedir.

Ayrıca 26.01.2018 tarihli Mahalli İdareler 2018 Detaylı Hesap Planlarında "300.01 ve 400.01 İller Bankasından Alınan Krediler ile 300.02 ve 400.02 Diğer Bankalardan Alınan Krediler" ibarelerinin bulunduğu görülmektedir.

Diğer taraftan 27.05.2016 tarihinde Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 7 nci bölümünde; Kurumların muhasebesinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği belirtilmiştir.

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Temel Kavramlar" başlıklı 5 inci maddesinde; Genel yönetim

muhasebesinin muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve belirtilen kavramlara göre yürütüleceği ifade edilmiş ve tam açıklama kavramı gereğince mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmelidir.

Tam açıklama kavramı evrensel bir muhasebe temel kavramı olup sorumlular bu kavram uyarınca belediyenin gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

Yapılan incelemede; Eyyübiye Belediyesi tarafından 2018 yılı içerisinde 1.181.734,60 TL tutarında kredi kullanılmasına rağmen yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde muhasebe kayıtlarının yapılmadığı dolayısıyla belediyenin mali tablolarında yer almadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla borç durumunun takibi de zorlaşmaktadır, İller bankası dâhil kullanılan tüm kredilerin mali tablolarda yer alması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İller Bankasından 2018 yılı içerisinde kullanılan proje karşılığı 1.181.734,00 TL tutarındaki kredi 28.02.2019 tarih ve 903 no.lu yevmiye ile 300 ve 400 Krediler Hesabına alınarak, muhasebeleştirilmiş ve İller Bankasından kesilen kredi taksitleri 08.05.2019 tarih ve 1766, 10.05.2019 tarih ve 1803, 1804 no.lu yevmiyeler ile muhasebe kayıtlarımıza alınarak, mali tablolara yansıtılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgumuz doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir. Ancak, yapılan düzeltme işlemleri 2019 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Bahse konu hata ise 2018 yılı Bilançosunu etkilemiş, 300/400 300 ve 400 Krediler Hesaplarının 1.181.734,60 TL eksik görünmesine neden olmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 2: Belediyenin Muhasebe Kayıtlarında Yer Alan Yeraltı Yerüstü Düzenleri ve Binalar İçin Amortisman Ayrılmaması

Belediyenin muhasebe kayıtları incelendiğinde, yıl sonunda maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için yapılması gereken amortisman ayırma işlemlerinin yapılmadığı ve dolayısı ile 257.01 ve 257.02 no.lu hesap kodlarının çalışmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 202'nci maddesinde, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için "257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı"nın kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Eyyübiye Belediyesi envanterinde yeraltı ve yerüstü düzenleri olarak 11.494.404,96 TL, bina olarak 946.996,85 TL değerinde varlıkları olmasına rağmen, yeraltı ve yerüstü düzenleri ile binalar için amortisman ayrılmaması, bu varlıkların net değerlerinin görünmesine engel olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Başkanlığımıza ait ve muhasebe kayıtlarımızda yer alan yer altı yerüstü düzenleri için 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı sistem tarafından otomatik olarak yapılacağı düşünüldüğünden sehven kullanılmamıştır. 2019 mali yılı sonunda Belediyemiz envanterinde yer alan yer altı yerüstü düzenleri hesabında yer varlıklar için birikmiş amortisman değerleri hesaplanarak muhasebe kayıtlarımıza alınacak ve varlıkların net değerlerinin kayıtlarımızda görünmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediyenin bulgumuza iştirak etmiştir. Muhasebe mevzuatı doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapıp yapılmadığı tarafımızca kontrol edilecektir.

BULGU 3: Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince Eyyübiye Belediyesine Aktarılmayan Eğlence Vergisi Paylarının Takip Edilmemesi

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince at yarışlarından topladığı eğlence vergisinden ilçe belediyelerine aktarılması gereken payların aktarılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Büyükşehir Belediyesinin gelirleri" başlıklı 23 üncü maddesinin (c) bendinde de; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunacak at yarışları dâhil müşterek bahislerden elde edilen Eğlence Vergisinin % 20'si müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, % 30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe belediyelerine ayrıldıktan sonra kalan % 50'lik kısmı, Büyükşehir belediyesi gelirleri arasında sayılmıştır.

Aynı maddenin 1 inci fıkrasının o bendinde;

"Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...) (1) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun

talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe (...) (2) belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.” Denilerek Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin birbirlerine yapmak zorunda oldukları ödemelerin zamanında yapılmamasından kaynaklanan her türlü zarardan ilgili belediye başkanları ve saymanlar sorumlu tutulmuşlardır.

Büyükşehir belediyesince müşterek bahislerden elde edilen eğlence vergisi gelirlerinden ilçe belediyelerine bir pay verilmesi gerektiği bilinmektedir. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinden edinilen hasılat bilgilerine göre Eyyübiye Belediyesine nüfus oranı itibarıyla at yarışlarıyla ilgili 2014-2018 yıllarını kapsayan 5 yıl içerisinde toplam 3.936.339,61 TL pay ayrılmış, bunun 2.440.898,50 TL si ödenmiş veya mahsup edilmiş; sonuç olarak Eyyübiye Belediyesinin 2018 yılı sonu itibarıyla kendisine gönderilmesi gereken 1.495.441,11 TL eğlence vergisi ilçe payının bulunduğu görülmüştür.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü tutarlar ayrıca hesaplanmalı ve kontrolü yapılmalıdır.

Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Kamu zararının belirlenmesi” 6 ncı maddesinde Kamu idaresinin yükümlülüklerinin mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresine faiz, tazminat, gecikme zammı, para cezası gibi ek malî külfet getirilmesinin kamu zararı sayılacağı ifade edilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyeleri Başkanları ve saymanları kanunun koyduğu kurallar çerçevesinde birbirlerine gerekli aktarımları zamanında yapmalıdırlar.

Kamu idaresi cevabında; "Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince Başkanlığımıza aktarılması gereken eğlence vergisi payları 2018 yılı sonu itibariyle 1.495.441,11 TL bulunmakta olup, Büyükşehir Belediye Başkanlığının 02.04.2019 tarih ve 4389 sayılı yazısıyla toplamda 890.996,62 TL' si borcumuza karşılık mahsup edildiği bildirilmiştir. Eğlence vergisinden toplamda kalan alacağımız 2018 yılı sonu itibariyle 604.444,49 TL' dir.

Ayrıca Büyükşehir Belediye Başkanlığına 02.05.2019 tarih ve 318 sayılı yazımız ile 2019 yılı toplam alacaklarımızın bakiye tutarlarının bildirilmesi istenmiş olup, alacaklarımızın takibi yapılacaktır. " denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgumuz doğrultusunda düzeltme işlemlerinin kısmen yapıldığını belirtmiştir. Ancak, yapılan kısmi düzeltme işlemleri 2019 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olmasından dolayı 2018 mali yılını ilgilendirmemektedir. Düzeltme ve takip işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 4: Tamamlanan ve Geçici Kabulü Yapılan Bazı Yatırım Harcamalarının 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmeye Devam Edilmesi

İlgili duran varlık hesabında izlenmesi gereken tutarların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda yer aldığı görülmüştür.

Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın niteliğinin açıklandığı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmelik'in 205 inci maddesinde adı geçen hesabın işleyişi açıklanmış ve tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede geçici kabulü yapılarak varlık hesabına aktarılması gereken 18.489.197,77 TL tutarındaki yatırımın hala 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği görülmüştür. İlgili maddi duran varlık hesabına aktarılması gereken söz konusu tutarın aktarılmamış olması bilançoda maddi duran varlıklar hesapları ile yapılmakta olan yatırımlar hesaplarının hatalı görünmesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının geçici ve kesin kabule tabi işlerde, geçici kabul tutanağının onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte ilgili varlık hesabına aktarılmayanlar için ilgili müdürlüklere 20.05.2019 tarih ve 355 sayılı yazımız ile yapılan işlerin geçici kabul tutanakları istenilmiştir. İlgili müdürlüklerden gelen geçici kabul tutanakları doğrultusunda 258

Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kapatılarak ilgili varlık hesabına aktarılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgumuz doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapılacağı belirtmiştir. Yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş, Bilançoda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 18.489.197,77 TL fazla, ilgili maddi duran varlık hesaplarında aynı tutarda eksik görünmesine neden olunmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 5: Belediyeye Ait Taşınmazların Değer Tespitinin, Bazılarının Cins Tashihinin Yapılmaması ve Tüm Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediyenin 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde;

"Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

Taşınmazların kayıtlara alınan değeri, 3/5/2005 tarihli ve 2005/8844 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenir.

Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, idaresinde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır.

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir." denildikten sonra, Yönetmelik'in 8 ve 9'uncu maddelerine göre taşınmazların numaralandırma ve dosyalama işlemlerinin, 10'uncu maddesine göre de cins tashihi işlemlerinin yapılması gerektiği kayıt

altına alınmıştır.

Diğer yandan, aynı Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinde Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin her halde 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği hüküm altına alınmış idi.

Dolayısıyla, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Ancak, İdarenin 2018 yılı hesabının incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

- Tapu kayıtlarında 168 adet taşınmazı mevcuttur.
- Taşınmaz kayıtlarındaki değeri 9.130.000,00 TL TL iken muhasebede görünen değeri 5.725.204,40 TL'dir. Taşınmaz değerlerinin muhasebeye doğru şekilde aktarılmadığı anlaşılmaktadır. Bu taşınmazların sadece bir kısmının muhasebede kaydının olduğu, muhasebede kaydı bulunan taşınmazların (arsa, arazi, bina) kayıtlı değerinin 5.725.204,4 TL olduğu, belediye kayıtlarında bilinen taşınmazların değerinin 9.130.000,00 TL den fazla olduğu, yaklaşık 3.404.795,6 TL değerindeki taşınmazın muhasebede gözükmemesi,
- Taşınmaz kayıtlarının değerleri güncellenmemiştir.
- Bazı taşınmazların cins tashihinin yapılmamıştır.

Yukarıda belirtilen taşınmaz yönetimi ile ilgili aksaklıkların düzeltilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımıza ait taşınmazlar, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tapu kayıtları ile uygu hale getirilmesi taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda tapu kayıtları ile güncellenerek cins tahsisi yapılarak muhasebe kayıtlarında yer alması sağlanacaktır. Konu ile ilgili müdürlüğümüz ve tapu müdürlüğü arasında çalışmalar başlatılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Gerekli işlemlerin mevzuat doğrultusunda yapılıp yapılmadığı sonraki denetimlerde kontrol edilecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesine Gönderilmesi Gereken Payların Gönderilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinin 9'uncu fıkrasında;

"Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dâhilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyükşehir belediyelerine aktarılır." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "363 Kamu İdareleri Payları Hesabı" başlıklı 276'ncı maddesinde; "(1)Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır."

Aynı Yönetmelik'in 277'nci maddesinde ise kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak kaydının çalıştırılması şu şekilde ifade edilmektedir:

"Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir." Hükümleri yer almaktadır

Eyyübiye Belediyesi 2014,2015,2016,2017,2018 yılları bütçe gelir hesap cetvellerine göre 5 yıl içerisinde sırasıyla 51.535,28 TL, 220.271,82 TL, 376.223,93 TL, 259.670,24 TL, 328.046,16 TL olmak üzere toplam 1.235.744,43 TL çevre temizlik vergisi tahsil edilmiştir. Ancak Eyyübiye Belediyesi tarafından tahsilatı yapılan çevre temizlik vergisinden Şanlıurfa

Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilecek olan % 20'lik payların aylar itibariyle hesaplanmadığı ve 363 no.lu hesaba kaydedilmediği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun “*Büyükşehir Belediyesinin gelirleri*” başlıklı 23 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının o bendinde;

“Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...) (1) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe (...) (2) belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.” Denilerek Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin birbirlerine yapmak zorunda oldukları ödemelerin zamanında yapılmamasından kaynaklanan her türlü zarardan ilgili belediye başkanları ve saymanlar sorumlu tutulmuşlardır.

Beş yıl içerisinde Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi gereken toplam 247.149,49 TL (1.235.744,43 *%20); Sadece 2018 yılı için ise 65.609.23 TL(328.046,16 * %20)çevre temizlik vergisi payının gönderilmemesi nedeniyle belediyenin mali tablolarında bütçe giderleri ve faaliyet giderleri hesaplarının az olmasına sebep olunmuştur.

Ayrıca, Büyükşehir Belediyesi ile yapılmış olan mahsuplaşmaların kayıtlarının karşılıklı borç alacak ilişkisinin sağlıklı yürüebilmesi için tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi gereken ÇTV %20 payı 5 yıl içinde 247.149,49 TL' den 25.05.2018 tarih ve 376 sayılı yazımız ile 19.921,35 TL tutarı ve 11.04.2017 tarih ve 05924 sayılı yazımız ile %20 ÇTV payı olan 88.497,25 TL tutarı Büyükşehir Belediyesinden alacaklarımız eğlence vergisi ve diğer paylardan mahsup edilmek suretiyle kalan bakiye tutarın 2019 yılı içerisinde Ocak-Nisan aylarına ait toplam 59.831,66 TL ÇTV'nin %20' si olan 11.966,33 TL tutar Büyükşehir Belediyesi payı olarak muhasebe kayıtlarımızda 363- Kamu İdare Payları Hesabına 21.05.2019 tarih ve 1912 no.lu yevmiye kaydı ile muhasebeleştirilmiştir. Ayrıca 02.05.2019 tarih ve 318 sayılı yazımız ile Büyükşehir Belediye Başkanlığına borçlarımızdan mahsuplaşmak amacıyla Başkanlığımıza ödeyecekleri

eğlence vergisi, parkometre, müze gelirleri ve at yarışları vb. gibi payların miktarlarının bildirilmesi istenmiştir.

Büyükşehir Belediye Başkanlığınca Başkanlığımıza ödeyecekleri payların bildiriminden sonra mahsuplaşma yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Sonuç olarak verilen cevaptan da anlaşılacağı üzere bulgu konusu ile ilgili olarak Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile ilgili gerekli mahsuplaşma işlemleri yapılmaya başlanmıştır. İlçe Belediyesi ile Büyükşehir Belediyeleri birbirlerine göndermek zorunda oldukları vergi ve benzeri ödemeleri zamanında yapmadıkları takdirde oluşacak zarardan belediye başkanları ile saymanların sorumlu oldukları tekrardan hatırlanmalıdır.

BULGU 2: Kültür Katkı Payının İlgili İdareye Gönderilmemesi

Emlak vergisinin % 10'u tutarında tahsil edilen Kültür Katkı Payı ilgili idareye (Şanlıurfa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına) ödenmediği görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12 nci maddesine göre; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere, mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde, Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır.

6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı yerlerde, belediyelerce emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılacak emanet hesaplarına yatırılacaktır.

Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevleri yerine getirmek üzere Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur.

Dolayısıyla kültür katkı payı ile ilgili görevlerin il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılıp yürütüleceği, toplanan katkı payı tutarlarının, defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılacağı açıktır.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun “*Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı*” başlıklı 12 nci maddesinin 6 ncı fıkrasında aynen:

“Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.” denilmekle birlikte;

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmeliğin “*Katkı Payı*” başlıklı 6 ncı maddesinde:

“(1) Belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarlar, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılır.

(2) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürü birlikte sorumludur.

...

(4) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılır.”

Hükümleri mevcuttur.

Bu hükümlere istinaden ilgili kuruma gönderilmek üzere vatandaşın tahsil edilerek belediye hesaplarında duran toplam 1.461.869,01 liralık katkı payının defterdarlığa öngörülen yasal süreler içerisinde gönderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12. Maddesine göre Başkanlığımızca tahsil edilen emlak vergisinin %10 oranındaki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına ait katkı payı 2018 yılı sonu itibariyle 1.461.869,01 TL tutarında olup, nakit yetersizliği nedeniyle ödenememiştir.

Ancak 2019 yılında YİKOB' un 30.04.2019 tarih ve 10398 sayılı İller Bankasına yazdığı yazıya istinaden Belediye Mayıs ayı payımızdan kesinti yapılmak suretiyle 1.053.890,22 TL' si kesilerek, tahsil edilmiştir. İller Bankası Haziran ayı payımızdan da 407.978,79 TL kesinti yapılarak ödenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Vatandaşın tahsil edilerek ilgili idareye gönderilmesi gereken kültür katkı paylarının zamanında gönderilmemesinin oluşturacağı zarardan hesap işleri müdürü ve belediye başkanının sorumlu tutulacağı göz önünde bulundurularak gerekli göndermelerin mevzuatta belirtilen süre içerisinde yapılması gerekmektedir. Konu sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 3: Kamu İhale Kanunu'nun 21/B Maddesindeki Şartlar Gözetilmeden İhale Yapılması

Belediye tarafından gerçekleştirilen mal alım ve yapım işleri ihalelerinin bir kısmında, 4734 sayılı Kanunu'nun 21/b maddesinde belirtilen şartların oluşup oluşmadığına bakılmadan pazarlık usulünün tercih edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinde hangi nitelikteki işlerin Pazarlık Usulü ile ihale edilebileceği maddeler halinde sayılmıştır. Bu maddeye göre:

“ Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

a) *Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.*

b) *Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.*

c) *Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.*

d) *İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.*

e) *İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan nitelikte belirlenememesi.*

f) (Ek: 30/7/2003-4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti ... Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.(2)

...”

Denilmektedir.

Kanunda sayılan Pazarlık Usullerinden 21/b yönteminin yapılabilmesi için bazı şartların gerçekleşmesi gerekmektedir. Öncelikle bu kapsama girecek işler iki kategoride düzenlenmiştir. Birinci kategoride; doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması hali, ikinci kategoride ise; İdare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması halidir. Ayrıca her iki durumda da ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması gerekmektedir. Yani bu şartların ortaya çıkması ihalenin 21/b maddesine göre yapılmasına yeterli olmayıp, aynı zamanda ihalenin ivedi olarak yapılması zarureti de aranmaktadır.

Bununla birlikte 21/b uygulaması idarenin istekli seçimini kolaylaştırmak ve bu süreçte ona inisiyatif sağlamak amacıyla getirilmiş bir yöntem de değildir. Söz konusu yöntem, ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkardığı, ihalenin ivedilikle yapılma ihtiyacı nedeniyle idarenin ilan yapmaya dahi (pazarlık usulünde ihale tarihinden en az 25 gün önce ilan yapılır) tahammülünün/zamanının bulunmadığı haller için öngörülmüştür. Dolayısıyla ilan süresi kadar bir tasarrufu zorunlu kılan ivedilik hali mevcut değilse 21/b yönteminin gerekçeleri oluşmamış demektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde:

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

...

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

...”

Denilmektedir.

“Görevlilerin ceza sorumluluğu” başlıklı 60'ıncı maddesinde:

“İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62’nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulleri temel ihale usullerindedir. Diğer ihale usulleri ise ancak Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir. Dolayısıyla gerekçeleri oluşmadan Kanunun 21/b maddesinden yararlanmak amacı ile ihtiyacın ve ihalenin bölünmesi, aynı Kanunun 5’inci maddesinde yer alan ilkelere aykırı olup, 60’ıncı maddede yer alan yaptırımlara tabidir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı kanununa göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel ihale usulü olarak uygulanacak olup, 4734 sayılı kanunun 21/B Maddesinin, ancak, kanunda belirtilen şartların oluşması durumunda kullanılmasına özen gösterilecektir. Bu konuda tüm müdürlüklere 31.05.2019 tarih ve 211 sayılı yazımız ile duyuru yapılarak 4734 sayılı kanunun temel ihale usullerine uygun olarak ihalelerin gerçekleştirilmesine ve 21 b maddesinin ancak şartların oluşması durumunda kullanılmasına gerekli özenin gösterilmesi istenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiş ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Söz konusu yanlış uygulamanın devam edip etmediği sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 4: Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nda Öngörülen Belediye Payının Takibinin Yapılmaması

Eyyübiye Belediyesi' nin 2018 yılı mali tablolar ve eki belgelerin incelenmesinde; Şanlıurfa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca jeotermal kaynakları kullanan işletmelerden tahsil edilen idare payından belediyeye ödenmesi gereken payın ödenmediği ve Eyyübiye Belediyesi'nce de bahsi geçen payın takibine yönelik herhangi bir işlemin yapılmadığı görülmüştür.

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nun "*Devir, sicil, ihale, harç, teminat ve idare payı*" başlıklı 10' uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde aynen;

"İdare payı: Akışkanın doğrudan ve/veya dolaylı kullanıldığı tesislerin gayrisafi hasılatının % 1'i tutarında idare payı, her yıl Haziran ayı sonuna kadar idareye ödenir. Tahsil edilen tutarın beşte biri, idare tarafından, kaynağın bulunduğu belediye veya köy tüzel kişiliğine bir ay içerisinde ödenir."

Denilmektedir.

Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliği' nin "*İdare payı*" başlıklı 20' nci maddesinin birinci fıkrasında aynen;

"Jeotermal kaynakların konut, iş yeri, balıkçılık, sera, kaplıca, termal kür merkezi gibi, ısıtma ve diğer amaçlı doğrudan kullanıldığı alanlar ve/veya dolaylı olarak yararlanıldığı elektrik enerjisi üretimi, kuru buz, mineral tuz eldesi, kurutma, soğutma gibi durumlarda ruhsat sahibinin ve/veya sözleşmeler yoluyla kaynağı kullanan gerçek ve tüzel kişilere ait işletme ve tesislerin kaynaklarla ilgili bir önceki yılın gayrisafi hasılat bilançosunun mart ayı sonuna kadar idareye verilmesi zorunludur. İdareye bildirilen gayrisafi hasılatın %1'i tutarında idare payı alınır. Bu pay, her yıl Haziran ayı sonuna kadar İdareye ödenir. Tahsil edilen tutarın beşte biri, kaynağın sınırları içinde bulunduğu belediye veya ilgili köy tüzel kişiliğine bir ay içinde İdare tarafından ödenir. Doğal mineralli sular ile Kanuna tabi gazların da doğrudan ve/veya dolaylı olarak kullanıldığı tesislerden elde edilen gayrisafi hâsılatın % 1'i tutarında idare payı alınır."

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde zikredilen İdare; il özel idareleri, büyükşehir belediyesi bulunan illerde valilik yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarıdır.

Mezkûr mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere jeotermal kaynağı kullanan gerçek ve tüzel kişilere ait işletme ve tesislerin kaynaklarla ilgili bir önceki yılın gayrisafi hasılatlarından %1'i tutarında idare payı alınmaktadır. Tahsil edilen bu tutarın beşte biri, kaynağın sınırları içinde bulunduğu belediye veya ilgili köy tüzel kişiliğine bir ay içinde idare tarafından ödenmektedir.

Yapılan incelemelerde Eyyübiye sınırları içerisinde jeotermal kaynakların kullanıldığı işyeri ve seralar olmak üzere değişik boneler bulunmaktadır.

Eyyübiye belediyesince 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununda öngörülen payın takibinin yapılması, valilik yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı ile irtibata geçilmesi ve gerekli yazışmaların yapılması kamunun yararına olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununa göre Şanlıurfa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından Başkanlığımıza herhangi bir pay ödemesi yapılmamıştır.

21.05.2019 tarih ve 356 sayılı yazımız ile Şanlıurfa YİKOB' a yazı yazılmış ve belediye sınırlarımız içerisinde bulunan jeotermal kaynakları kullanan işletmelerden tahsil edilen idare paylarından, Belediye Başkanlığımıza aktarılması gereken payın hesaplarımıza aktarılması istenmiştir. Şanlıurfa YİKOB' tan alınan cevaba göre işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından YİKOB ile gerekli yazışmaların yapıldığı belirtilerek, gelen cevabi yazıya göre işlem yapılacağı belirtilmiştir. Konu hakkında yapılan işlemler takip eden denetimde kontrol edilecektir.

BULGU 5: Parkmetre Yerleri ve Müze Gelirlerinden Eyyübiye Belediyesine Aktarılması Gereken Payların Takip Edilmemesi

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince Cadde ve sokaklar üzerinde parkmetre yeri olarak tespit edilen yerlerin işletilmesi neticesinde araç park yerlerine ait gelirlere ve müze gelirlerinden ilçe belediyelerine aktarılmayan paylar bulunmaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin (f) bendi uyarınca karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek Büyükşehir Belediyelerinin yetkileri arasındadır.

Mezkûr Kanunun “*Büyükşehir Belediyesinin gelirleri*” başlıklı 23 üncü maddesinin (f) bendinde de; 7 nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'si büyükşehir belediyelerinin gelirleri arasında sayılmaktadır.

Ayrıca Belediye Gelirleri yasasının mükerrer 97 inci maddesinde Büyükşehir Belediyelerince tahsil edilen müze payının yüzde 75'i İçişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılacağı belirtilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının o bendinde;

“Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...) (1) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe (...) (2) belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.” Denilerek Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin birbirlerine yapmak zorunda oldukları ödemelerin zamanında yapılmamasından kaynaklanan her türlü zarardan ilgili belediye başkanları ve saymanlar sorumlu tutulmuşlardır.

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi tarafından 2014,2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında yol, cadde ve sokaklar üzerinde araç park yeri olarak tespit edilen yerlerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden ve müze gelirlerinden İlçe Belediyesine aktarılmayan payların olduğu görülmüştür. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinden edinilen hasılat bilgilerine göre yol üzerlerinde araç park yeri olarak işletilen yerlerden elde edilen gelirlerden ve müze

gelirlerinden Eyyübiye Belediyesine nüfus oranı itibarıyla 2014-2018 yıllarını kapsayan 5 yılın sonunda aşağıdaki tabloda görüleceği üzere 41.311,09 TL gönderilmeyen pay bulunmaktadır.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü tutarlar ayrıca hesaplanmalı ve kontrolü yapılmalıdır.

Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyeleri Başkanları ve saymanları kanunun koyduğu kurallar çerçevesinde birbirlerine gerekli aktarımları zamanında yapmalıdırlar.

2014-2018 (5 yıl)	Parkmetre Yerleri Gelirleri	Müze Gelirleri
Ayrılan Pay	182.417,95 TL	13.040,83 TL
Ödenen veya Mahsup Edilen Pay	145.026,11 TL	9.121,66 TL
Kalan	37.391,92 TL	3.919,17 TL
Genel Toplam	41.311,09 TL	

Kamu idaresi cevabında; "Büyükşehir Belediyesinde Belediye Başkanlığımıza aktarılması gereken Parkometre ve Müze Gelirleri Paylarımızı Büyükşehir Belediye Başkanlığının 27.02.2019 tarih ve 2746 sayılı yazısı ile; Müze Gelirlerinden 4.283,22 TL, Parkometre Gelirlerinden 37.391,92 TL ve 08.04.2019 tarih ve 4619 sayılı yazılarıyla; Müze Gelirlerinden 1.112,42 TL ve Otopark Gelirlerinden 15.670,47 TL borcumuza karşılık mahsup edildiği bildirilmiştir.

2018 yılı sonu itibarıyla parkometre gelirlerinden alacağımız kalmamış olup, diğer alacaklarımızın takibi için 02.05.2019 tarih ve 318 sayılı yazımız ile kalan bakiye tutarların bildirilmesi istenmiştir. Büyükşehir Belediyesi Başkanlığından gelen cevabi yazıya göre işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli girişimlerde bulunulmuştur. Konunun devam edip etmediği sonraki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 6: Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Sosyal Güvenlik Kapsamında Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi

Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen prim giderlerinin incelenmesi sonucunda; sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazanca dâhil edilmediği, bu suretle işveren ve işçi hisselerinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde belediye ve bağlı kuruluşlar tarafından sözleşme ile personel çalıştırılabileceği, bu personel hakkında bu Kanun'la düzenlenmeyen hususlarda 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı ifade edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "İstihdam şekilleri" başlıklı 4'üncü maddesinin (B) bendinde sözleşmeli personel düzenlemesine yer verilmiş, söz konusu bendin son paragrafında sözleşmeli personel hakkındaki usul ve esasların Bakanlar Kurulu Kararı ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

06.06.1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yukarıda belirtilen Esas ve Usuller düzenlenmiş, söz konusu Esas ve Usullerin 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 10'uncu ve 11'nci maddelerinde sözleşmeli personelin 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olacakları belirtilmiştir.

31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sigortalı Sayılanlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların bu kapsamda sigortalı sayılacağı ifade edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı tarafından sözleşmeli personel istihdamı hakkında çıkarılan B.05.0.MAH.0.71.00.01 sayılı Genelge ile sözleşmeli personel hakkında ayrıntılı açıklamalar yapılmış, Genelge'nin 7'inci maddesi ile Belediye ve bağlı kuruluşlarda istihdam edilen sözleşmeli personelin 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılan 2009/37 sayılı Genelge'nin 2.2.9'uncu maddesinde de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) bendi kapsamında geçici olarak sözleşme ile çalıştırılan personelin 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı belirtilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personelin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı konusunda şüphe bulunmamaktadır.

5510 sayılı Kanun'un "*Prime Esas Kazançlar*" başlıklı 80'inci maddesinin birinci fıkrasında Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları hakkında açıklamalara yer verilmiş, (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde Hak edilen ücretlerin, (2) numaralı alt bendinde prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın, (3) numaralı alt bendinde İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince yukarıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin, prime esas kazanç hesabına dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Fıkranın (b) bendinde istisna hükümleri açıklanmış, (c) bendinde ise bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemelerin prime esas kazançta tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Kanun'da sayılan ve Kanun'un yürürlük tarihinden sonra çıkan başka bir Kanun veya Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile getirilen istisnalar dışında sözleşmeli personele yapılan tüm ödemeler prime esas kazançta dâhil edilecektir.

Belediye ve bağlı kuruluşlarda çalışan sözleşmeli personele temel olarak üç çeşit ödeme yapılmaktadır. Bunlar; sözleşme ücreti, ek ödeme ve sosyal denge ödemesidir. Sözleşme ücretinin prime esas kazançta dâhil olduğu konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. 375 sayılı KHK'nın Ek 9'uncu maddesi uyarınca ödenen ek ödeme hakkında ise aynı maddenin dokuzuncu fıkrası ile istisna hükmü getirilmiş ve bu ödemenin prime esas kazanç tutarına dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal denge tazminat ödemesi 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ne söz konusu maddede ne de bu maddede atıf yapılan 4688 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde bu ödemenin prime esas kazancın tespitinde istisna edildiğine dair bir hüküm mevcuttur. Bu nedenle sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazancın tespitinde dikkate alınarak prim matrahına eklenmesi gerekmektedir.

Belediye hesaplarında yapılan incelemede 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi kapsamında istihdam edilen ve 5510 sayılı kanun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının a bendi kapsamında sigortalı olan toplam 29 adet sözleşmeli personele Sosyal Denge Sözleşmesi

kapsamında ödeme yapıldığı, ancak bu ödemelerin kişilerin prime esas kazançlarına dâhil edilmeyerek prim matrahının düşük gösterildiği görülmüştür.

Söz konusu ödemenin prime esas kazançta dâhil edilmemesi Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) işçi ve işveren paylarının eksik hesaplanması ve ödenmesine sebebiyet vermiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Başkanlığımızda 5393 sayılı Kanunun 49. Maddesi kapsamında istihdam edilen ve 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesi birinci fıkrası (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışan 29 adet sözleşmeli personelin Sosyal Denge Sözleşmesi kapsamında yapılan ödemelerden 2019 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) işçi ve işveren payları kesilmeye başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilmiştir. İşlemin mevzuat doğrultusunda yapılıp yapılmadığının takibi tarafımızca yapılacaktır.

BULGU 7: İhalelerde Rekabeti Engelleyci Hususlara Yer Verilmesi

Belediyenin gerçekleştirdiği kimi ihalelerin teknik şartnamelerinde rekabeti engelleyici hususlara yer verildiği görülmüştür.

Söz konusu ihalelerin ihale işlem dosyasının teknik şartnamelerinde, ihaleye katılmak isteyen istekliler için "*Kullanılacak tüm ilaçların, Ruhsat sahibi veya ithal eden firmanın, Sağlık Bakanlığından onaylı etiket örneği ve yüklenici adına düzenlenmiş satış yetki belgesi*" ve "*kullanılacak ilaçların*", birçok isteklinin yetki belgesine sahip olamayacağı "*etken madde*" içereceği gibi şartlara yer verildiği görülmüş olup, ihalelerde rekabetin tam olarak sağlanamadığı, fırsat eşitliğinin bozulduğu, kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin ihlal edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde idarelerin, 4734 sayılı Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun "*Şartnameler*" başlıklı 12'nci maddesinin ikinci fıkrasında "*İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün*

istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.” Hükümü,

Üçüncü fıkrasında teknik şartnamelerde rekabeti engelleyici hususlar bulunmayacağı, belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemeyeceği ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemeyeceği, hükümü bulunmaktadır.

Mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, söz konusu hususun mevzuata aykırı olduğu, ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerinden olan “rekabetin sağlanması” ilkesinin ihlal edildiği görülmektedir.

Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğüne 2018 yılı içerisinde yaklaşık maliyeti 6.315.111,82 TL olan ‘*Haşere İle Mücadele Hizmet Alım İşİ*’ açık ihalesi yapılmıştır. Tek firmanın katılımıyla ihale sonuçlandırılmıştır. 19.01.2018 tarihinde yaklaşık maliyeti 2.555.564,98 TL olan aynı iş, pazarlık usulüyle yapılan ihale ile yine aynı şirkete verilmiştir. 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan yaklaşık maliyetleri 3.527.537,60 TL ve 4.108.351,47 TL olan “*Haşere İle Mücadele Hizmet Alım İşİ*” ihaleleri de yine aynı firma üzerinde kalmıştır.

Sonuç olarak; Belediye tarafından gerçekleştirilen ihalelerde Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerinden olan eşit muamele ve rekabetin sağlanması ilkelerine uygun davranılmalı, ihale dokümanlarında rekabeti kısıtlayacak hükümlere yer verilmemelidir. Söz konusu ilkelere aykırılıklar rekabetin kısıtlanmasına, yüklenicilerin yüksek kârlar elde etmesine sebep olduğundan kaynakların verimli kullanılması ilkesi de doğrudan ihlal edilmektedir. Bu ise uygulayıcı konumunda bulunan Belediye görevlileri açısından mali ve cezai sorumlulukları beraberinde getirebilecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımızca yapılacak ihalelerde 4734 sayılı kanunun ‘‘Temel İlkeler’’ başlıklı 5. Maddesine göre, saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği kamuoyu denetimini gözeterek ihtiyaçların uygun şartlarda zamanında karşılanmasına dikkat edilecek ve kanunun ‘‘ Şartnameler‘’ Başlıklı 12. Maddesi doğrultusunda şartnamelerde rekabeti engelleyici hususlara yer verilmeyecektir." şeklinde ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu yapılan mevzuata aykırı uygulamaya son verileceği belirtilerek bulgu konusuna iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği gibi, Belediye tarafından gerçekleştirilen ihalelerde Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerinden olan eşit muamele ve rekabetin sağlanması ilkelerine uygun davranılmalı, ihale dokümanlarında rekabeti kısıtlayacak hükümlere yer verilmemelidir. Söz konusu ilkelere aykırılıklar rekabetin kısıtlanmasına, yüklenicilerin yüksek kârlar elde etmesine sebep olduğundan kaynakların

verimli kullanılması ilkesi de doğrudan ihlal edilmektedir. Bahsi geçen uygulamanın devamı halinde uygulayıcı konumunda bulunan Belediye görevlileri açısından mali ve cezai sorumlulukları beraberinde getirebileceği tekrardan hatırlanmalıdır.

Konu ile ilgili gerekli hassasiyetin gösterilip gösterilmediği önümüzdeki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 8: Kurum Hizmet Araçlarının Bazı Belediye Personeli Tarafından İzinli Olduğu Günlerde ve Mesai Saatleri Dışında Kullanılması

Belediyeye ait binek araçların yakıt, HGS ve OGS giderleri ile görev kâğıtlarının incelenmesi sonucunda, gerek hafta içi gerekse resmi tatiller ile hafta sonlarında söz konusu araçların herhangi bir görev emri olmaksızın şehir dışına çıkarıldığı tespit edilmiştir.

237 sayılı Taşıt Kanununun “*Kanunun şümulü*” başlıklı 1’nci maddesinde belediyelere ait araçların bu Kanun kapsamında değerlendirileceği, “*Taşıt verilecekler*” başlıklı 4’ncü maddesinde ise emirlerine ve zatlarına binek otomobili verilenlerin (1) sayılı cetvelde, makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtların (2) sayılı cetvelde gösterildiği belirtilmiştir.

Mezkûr kanunun “Cezalar” başlıklı 16’ncı maddesinde aynen;

“Bu Kanunun şümulüne giren taşıtları her ne suretle olursa olsun tahsis olunduğu işin gayrisinde veya şahsî hususlarda kullananlar veya kullanılmasına müsaade edenler veya kanunda yazılı olduğu şekilde kullanılmış gibi gösterenler veya kanunen bir makama veya işe tahsis olunmadığı hâlde hakikati tağyir ile bu taşıtlardan istifade eden ve ettirenler, bunların gidiş gelişine müsaade edenler veya kanuna aykırı olarak numara ve plaka verenlerle kullananlar veya kullanılmaya elverişli olduğu hâlde ekonomik ömrünü doldurduğu bahanesiyle yenileyen veya yenilettenler veya bu hususlar için masraf tahakkuk evrakını hazırlayan veya tasdik veya bunlara ait ita emirlerini vize edenler hakkında bir seneye kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu yüzden hâsıl olan masraf ve zararlar genel hükümlere göre tazmin ettirilir. Tekerrürü halinde verilecek hapis cezası iki aydan aşağı olamaz.”

Denilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “*Resmi belge, araç ve gereçlerin yetki verilen mahaller dışına çıkarılmaması ve iadesi*” başlıklı 16’ncı maddesinde aynen;

“Devlet memurları görevleri ile ilgili resmi belge araç ve gereçleri, yetki verilen mahaller dışına çıkaramazlar, hususi işlerinde kullanamazlar. Devlet memurları görevleri

icabı kendilerine teslim edilen resmi belge, araç ve gereçleri görevleri sona erdiği zaman iade etmek zorundadırlar. Bu zorunluluk memurun mirasçılarında da şamildir.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde kendisine araç tahsis edilecek kişilerin 237 sayılı Kanun’da çok sınırlı olarak sayıldığı, mezkûr Kanunda belirtilen unvanlar dışında kimsenin emrine ve zatına araç tahsis edilemeyeceği açıkça anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Müdürlüklere tahsis edilen Avrupa menşeli makam araçların; Belediyenin müdür ve üzeri pozisyonlarında bulunan birçok kişi tarafından, şahsına tahsis edilmiş gibi şoförlü veya şoförsüz olarak kullanıldığı, araçların resmi tatil ve hafta sonlarında Belediye garajına bırakılması gibi bir uygulamanın bulunmadığı, araçların kişisel kullanımının olup olmadığına ilişkin herhangi bir takibin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Her ne kadar yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olsa da bir an için söz konusu kişilerin emir ve zatlarına araç tahsis edilmesinin Belediye hizmetlerinin devamlılığı gereği doğru olduğu düşünülse bile, araçların herhangi bir görev emri olmaksızın özellikle hafta sonları ve resmi tatillerde il dışında şahsi işlerinde kullanılmasının hiçbir izahı bulunmamaktadır.

İlgili müdürlüklerden alınan akaryakıt giderleri, araç görev kâğıtları, bankalardan alınan HGS ve OGS geçiş bilgileri, İnsan Kaynakları Müdürlüğünden alınan geçici görevlendirme yazıları ile belediye personelinin izinli olduğu tarihlerin incelenmesi sonucunda; 2018 yılı içerisinde çeşitli tarihlerde birçok binek aracın herhangi bir görevlendirme bulunmaksızın Şanlıurfa ili dışında bulunan farklı gişelerden geçiş yaptığı tespit edilmiştir.

Ayrıca, bazı araçların şehir dışına çıkmadan önce akaryakıtlarının Belediye kaynakları ile karşılandığı, bazı kişilerin yıllık izinde oldukları dönemlerde araçlar ile birlikte il dışına seyahat ettikleri görülmüştür.

63 B 6456 plakalı araç için örnek verecek olursak;

1. 21.04.2018 Cumartesi günü saat 13:49 da Mersin Gişeler Girişi,
2. 10.05.2018 Perşembe günü saat 18:00 da Gaziantep Doğu Kapısı,
3. 13.06.2018 Çarşamba günü saat 17:16 da Hatay/Reyhanlı,

4. 03.08.2018 Cuma günü saat 22:26 da Mersin Gişeler Girişi,
5. 17.10.2018 Çarşamba günü saat 11:59 Kahramanmaraş Piazza AVM,
6. 04.11.2018 Pazar günü saat 01:01 Gaziantep Nurdağı,

Gişelerinden ve adı geçen noktalardan giriş çıkış yaptıklarına dair HGS kayıtları mevcuttur.

Yukarıda plakası verilen aracı kullanan kişinin 10.05.2018 ile 12.05.2018 tarihleri arasında iki günlük yıllık izinde iken söz konusu araca Belediye imkânları ile akaryakıt doldurulduğu tespit edilmiştir.

63 BA 284 plakalı başka bir araç için örnek verecek olursak;

- 1- 07.01.2018 Pazar günü saat 03:46 da Adana Ceyhan Gişeleri,
- 2- 11.02.2018 Pazar günü saat 02:27 de Mersin Gişeleri,
- 3- 15.04.2018 Pazar günü saat 05:01 Kahramanmaraş Göksun,
- 4- 16.06.2018 Cumartesi günü saat 16:21 Sivas Merkez,
- 5- 19.10.2018 Cuma günü saat 15:17 Gaziantep Batı Gişeleri,
- 6- 27.12.2018 Perşembe günü saat 06:51 Gaziantep Batı

Gişelerinden geçişlerin bulunduğu tespit edilmiştir.

Diğer araçlarla ilgili olarak da Adana, Niğde, Ankara gibi şehirlerde bulunan gişelerden geçiş yapmalarına ilişkin örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, belediye araçlarının bu şekilde şahsi amaç doğrultusunda kullanılmasının mevzuata aykırılık teşkil ettiği açıktır. Söz konusu suiistimallerin önlenmesi adına Belediye araçlarının görev dışında hafta sonları Belediyede bırakılması, yıllık izin gibi durumlarda personel tarafından kullanımının önüne geçilmesi, kontrolün sağlanması amacıyla takip sistemi oluşturulması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu suiistimallerin önlenmesi adına kurum araçlarının görev dışında hafta sonları kurumda bırakılmasına, yıllık izin gibi durumlarda personel tarafından kullanılmasının önüne geçileceği ve kontrolün sağlanması amacıyla hali hazırda bulunan araç takip sistemi daha verimli kullanılacaktır. Bu konuda 31.05.2019. tarih ve

211 sayılı yazımız ile tüm müdürlüklere yazı yazılarak müdürlüklere tahsis edilen araçların amacı dışında kullanılmaması hakkında yazı yazılmıştır. Tasarruf tedbirlerine gerekli özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından verilen cevaptan da anlaşılacağı üzere bulgu konusuna iştirak edilmiştir. Gerekli işlemlerin yapılması için talimatların verildiği ifade edilmiştir. Belediye Başkan Yardımcıları dâhil tüm personelin kullandığı araçlarla ilgili kapsamlı takip sisteminin oluşturulması, araçların şahsi işlerde kullanımının önüne geçilmesi, hem ilgili sorumluların cezai müeyyidelerle karşı karşıya kalmamaları hem de tasarruf tedbirleri açısından önem arz etmektedir. Bulgu konusu ile ilgili gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı takip eden denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 9: İhalelerde Pazarlık Usulünün Genel Bir Uygulama Haline Getirilmesi

Belediye tarafından gerçekleştirilen mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin ihalelerde pazarlık usulünün genel bir uygulama haline getirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; yapılacak ihalelerde saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenilirliğin, kamuoyu denetiminin, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının ve kaynakların verimli kullanılmasının gerektiği, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği, yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu, diğer usullerin ise Kanunda belirtilen özel hallerde uygulanabileceği belirtilmektedir.

Anılan Kanunun "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinde kamu idarelerinin hangi hallerde pazarlık usulü ile ihale yapabilecekleri 6 bent halinde sayılmıştır. Ayrıca aynı maddeye göre (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu olmadığı, ilan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermelerinin isteneceği; (b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınmasının zorunlu olmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla, pazarlık usulü her ne kadar kurumların uygulayacağı ihale usullerinden biri olsa da kanunda da belirtildiği üzere pazarlık usulünün uygulanması belli şartlar halinde mümkündür. Ancak Bu şartların oluşması halinde pazarlık usulü ile ihale yapılabileceği unutulmamalıdır.

Belediye tarafından 2017 ve 2018 yıllarında 24 adet farklı ihale pazarlık usulüyle yapılmıştır. Pazarlık usulüyle yapılan 24 adet ihalenin toplam yaklaşık maliyeti 30.434.101,00 TL tutarındadır.

Belediye tarafından yapılan ihalelere ilişkin olarak yukarıdaki veriler esas alındığında 4734 sayılı Kanunun çerçevesinde gerçekleştirilen mal, hizmet ve yapım işlerinde pazarlık usulünün genel bir uygulama haline getirilmemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımızca yapılacak ihalelerde, 4734 sayılı Kanunun Temel İlkeler başlıklı 5. Maddesine uygun olarak, gerçekleştirilecek mal, hizmet ve yapım işlerinde pazarlık usulü genel bir uygulama haline getirilmeyecektir. Bu konuda tüm müdürlüklere 31.05.2019 tarih ve 211 sayılı yazımız ile duyuru yapılarak 4734 sayılı kanunun temel ilkelerine uygun olarak ihalelerin gerçekleştirilmesine gerekli özenin gösterilmesi istenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiş ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Söz konusu yanlış uygulamanın devam edip etmediği sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 10: Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden Alınmaması Sonucu Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

Eyyübiye Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü/Tapu Müdürlüğü tarafından ilgili belediyeye bildirilmediği, bu bildirim yapılmamış olması nedeniyle kamulaştırılan taşınmaz için beyan edilen emlak vergisi değeri ile kamulaştırma bedeli arasında fark oluşup oluşmadığı kontrol edilememektedir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun, "*Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili*" başlıklı 10'uncu maddesinde "... *Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir.*" "*Vergilendirme*" başlıklı 39'uncu maddesinde ise "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur...*" hükümleri bulunmaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun, "*Bildirim verme ve süresi*" başlıklı 23'üncü maddesinde "*Bu Kanunun 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dâhil) emlak vergisi bildirimini verilmesi zorunludur... Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir.*"

"*Vergi değerini tadil eden sebepler*" başlıklı 33'üncü maddesinde "...6. Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)"

"*Usul hükümleri*" başlıklı 37'inci maddesinde "*Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder.*"

"*Ödeme süresi*" başlıklı 30'uncu maddesinde "*Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.*" denilmektedir.

6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Döner Sermaye başlıklı 8'inci maddesi "*(1) Genel Müdürlük, ürettiği her türlü tapu, kadastro, harita ve arşiv bilgi ve belgeleri ile sunduğu hizmetlerden gelir elde etmek üzere merkez veya bölge müdürlükleri bünyesinde döner sermaye işletmeleri kurar.*

...

(7) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, köy tüzel kişileri ve kalkınma ajanslarının kanunlarla sayılan görevleriyle ilgili yapılacak tapu işlemlerinden ve veri paylaşımından döner sermaye hizmet bedeli tahsil edilmez... Veri paylaşımına ilişkin protokol veya sözleşmelerde, döner sermaye hizmet bedellerinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenebilir." hükümlerini düzenlemektedir.

Gayrimenkul mülkiyetinin Kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması sonucu:

- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilip verilmediği veya emlak vergisi ödenip ödenmediği,
- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin

daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığı,

- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin Kamulaştırma Kanunundan kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilip edilmediği, belediye tarafından kontrol edilememektedir.

- Bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etme riski bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler değerlendirildiğinde, Tapu idaresince özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda belediyenin bilgilendirmesinin ve verilerin paylaşılmasının sağlanması için gerekli yazışmaların yapılması; bu bilgilendirme ve paylaşımın Takbis sistemi kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak Emlak Vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Başkanlığımız mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu hükümleri doğrultusunda, kamulaştırma işlemlerinin başkanlığımıza bildirilmesi ve veri paylaşımı yapılması konusunda tapu müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılarak TAKBİS sistemi paylaşımı ile emlak vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılması konusunda gerekli çalışmalar başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili işlemlerin mevzuat doğrultusunda yapıp yapılmadığı önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 11: Doğrudan Temin Limitlerine Uyulmaması ve İhtiyaçların Kısımlara Bölünerek Temin Edilmesi

Belediyenin doğrudan temin işlemlerinin incelenmesi neticesinde, mevzuatta belirtilen ihale usulleriyle alınması gereken ihtiyaçların, ihale konusu edilmeyerek parasal sınırların altında kalacak şekilde adet bazında alındığı, aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki mal ve hizmetlerin kısımlara bölüdüğü, ayrıca Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının “d” bendinde belirlenen eşik değerlere riayet edilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Temel ilkeler*" başlıklı 5'inci maddesinde; "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*

...

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez." denilerek ihtiyaçların kısımlara bölünerek doğrudan temin limitinin altında kalınmaması gerektiği Kanun' un temel ilkelerinden sayılmıştır.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde doğrudan temin yönteminden bahsedilmiştir. Söz konusu yöntem bir ihale usulü olarak belirtilmemiş ve bir alım yöntemi olarak belirlenmiştir. Bu yönteme göre yapılacak doğrudan teminde ihtiyaçların, Mezkûr Kanun'un 18 inci maddesinde sayılan ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve Mezkûr Kanunun 10'uncu maddesinde sayılan yeterlik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilmesi mümkün kılınmıştır. Doğrudan temin yöntemi, ihale yapılmasındaki süreçlerin olmaması nedeniyle ihtiyaçların daha hızlı yerine getirilmesi imkânı getirirse de bu yöntemin rekabet, saydamlık gibi ilkeleri zedelememesi ve genel bir alım yöntemi olarak benimsenmemesi için düzenlemeler yapılmıştır.

Bu husus 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde temel ilke olarak benimsenmiş olmakla birlikte ayrıca, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. maddesinde de, "*4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temin gereken ihtiyacın, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.*" denilmiştir.

2018 yılı; içerisinde;

Fen İşleri Müdürlüğü Tarafından 2.583.887,00 TL, Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından 1.519,816,25 TL, Basın ve Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü tarafından 2.941.461,51 TL, Gençlik ve Spor Müdürlüğü tarafından 1.673.359,48 TL, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından 1.636.776,87 TL, Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından 950.000,00 TL, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü tarafından 1.784.651,99 TL olmak üzere diğer

müdürlüklerle beraber yaklaşık toplam 16.000.000,00 TL tutarındaki ihtiyaç doğrudan temin yöntemiyle karşılanmıştır.

Belediyenin doğrudan temin suretiyle mal ve hizmet alımlarının geneline bakıldığında, Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (1) bendinde yer alan, parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmüne rağmen, yaklaşık 16.000.000,00 –TL tutarında doğrudan alım yapılmıştır. Bu durum doğrudan temin usulünün genel bir alım yöntemi haline getirilmiş olduğu noktasında fikir vermektedir.

Bunlara ek olarak 2018 yılı için büyükşehir sınırlarındaki idarelerde doğrudan temin için belirlenen eşik değerler 01.02.2018 tarihinden itibaren 67.613,00 TL olmasına karşın Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yapılan doğrudan teminlerin bir kısmında bu eşik değerlere dikkat edilmemiş, eşik değer üzerinde de alımlar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, yapılan incelemelerde doğrudan temin yöntemiyle aynı ay içerisinde aynı nevide mal veya hizmet alındığı gibi yıl içerisinde de defalarca mıcıır alımı, iş makinası ve kamyon kiralama, kitap veya dergi basım işi gibi kırtasiye alımları vb. örneklerini çoğaltabileceğimiz benzer alımlar mevcuttur.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Temel ilkeler*" başlıklı 5'inci maddesine göre ihalelerde açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulüdür. Mezkûr Kanun'da belirtilen ihale usulleriyle alımı gereken ihtiyaçların, ihale konusu edilmeyerek parasal sınırların altında kalacak şekilde adet bazında alınması, aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmetlerin kalemlere veya gruplara bölünmesi ve doğrudan temin yönteminin genel bir alım yöntemi olarak kullanılması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerine aykırıdır.

Sonuç olarak, belediye tarafından temin edilecek bu tür alımlar için mümkün olduğunca temel ihale usulleri tercih edilmeli, mevzuat çerçevesinde rekabet ve saydamlığın sağlanmasının gerekli olduğu bilinmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "İdarenin ihtiyacı olan mal, hizmet ve yapım işlerinin temininde temel ihale usulleri tercih edilecek, mevzuat çerçevesinde rekabet ve saydamlığın sağlanacağı hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir. . Bu konuda tüm müdürlüklere 31.05.2019 tarih ve 211 sayılı yazımızla, 4734 sayılı kanununa uygun olarak doğrudan temin

limitlerine uyulması ve ihtiyaçların kısımlara bölünerek temin edilmemesi gerektiği bildirilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek müdürlüklere gerekli yazıların gönderildiği ifade edilmiştir. Uygulamanın mevzuatta belirtilen şekliyle yapılması kamu yararı ve sorumlu kamu görevlileri açısından önemlidir. Bahsi geçen yanlış uygulamanın devam edip etmediği tarafımızca sonraki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 12: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediyeye ait 2018 yılı mali tablolarının ve ücret tarifesinin incelenmesi neticesinde; geçiş hakkı bedeline ilişkin herhangi bir tarifenin belirlenmediği, geçiş hakkı kullanan işletmeciler adına herhangi bir tahakkuk kaydı bulunmadığı ve geçiş hakkı kullanan işletmecilerin tespitinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik’in amacı 1’inci maddede;

“Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek” şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik’in *“Tanımlar ve Kısaltmalar”* başlıklı 4’üncü maddesinde;

“Bu Yönetmelikte geçen;

(...)

b) Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi (EHABS): Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin altyapılarına ilişkin bilgilerin kaydedildiği sistemi,

(...)

d) Geçiş hakkı: İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

e) Geçiş hakkı ücreti: İşletmecinin, geçiş hakkı karşılığında geçiş hakkı sağlayıcısına ödeyeceği ücreti,

f) Geçiş hakkı ücret tarifesi: Ek-1’de yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen yerlerde, geçiş hakkını kullanacak işletmecilerden talep edilen ücretlerin üst sınırlarını gösteren fiyat tarifesini,

g) Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dâhil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini ifade etmektedir.” denilmektedir.

Söz konusu Yönetmeliğin “Geçiş hakkı ücretleri” başlıklı 9’uncu maddesinde ise;

“(1) Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.

(2) Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.

(3) İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu Yönetmelik ekinde yer alan geçiş hakkı ücret tarifesi üst sınırları tablosunda, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için geçiş hakkı üst sınırı Metresi 0,70 TL olarak belirlenmiştir. Ayrıca söz konusu tablonun açıklamalar bölümünde genişliğin 40 cm’den fazla olduğu geçiş haklarında geçiş hakkı ücretlerinin genişliğin arttığı oranda arttırılabileceği, beş yıllık kısmının peşin ödenmesi halinde yüzde on, on yıllık kısmının peşin ödenmesi halinde yüzde yirmi oranında indirim uygulanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurum, belediye sınırları içerisinde yer alan elektronik haberleşme altyapısı üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmelerden, geçiş hakkı sağlayıcısı sıfatıyla anlaşma yapmak ve Yönetmelik'te belirlenen ücret sınırını dikkate almak suretiyle geçiş hakkı ücreti almak durumundadır. Yapılan incelemelerde; elektronik haberleşme altyapısı üzerinden alınması gerekli olan geçiş hakkı ücretinin alınmadığı, bununla ilgili herhangi bir çalışmanın yapılmadığı, hatta geçiş sağlayan işletmecilerin dahi tespit edilmediği görülmüştür. Belediye açısından bir gelir kalemi olabilecek geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsilâtının yapılmaması belediye menfaatleri zarara uğratmakta ve gelir kaybına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik gereğince Belediye sınırlarımız içerisinde yer alan haberleşme altyapısı üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmelerle ilgili yazışmalar başlatılarak işletmelerin tespiti ve alınması gereken geçiş ücreti çalışmaları başlatılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilmiş ve gerekli girişimlerde bulunulduğu belirtilmiştir. Konu önümüzdeki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 13: İmar Planına Uygun Olarak İmar Programının Hazırlanmaması Sebebiyle Emlak Vergisi Uygulamasında Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

Eyyübiye Belediyesince imar planına uygun olarak imar programının hazırlanmadığı, bu programın hazırlanmaması sebebiyle de yıllık bütçelerine kamulaştırma giderleri için yeterli ödeneği koymadıkları görülmüş, imar programında yer alması gereken taşınmazlara emlak vergisinin uygulanmasıyla ilgili mevzuata aykırı uygulamalar tespit edilmiştir.

3194 sayılı imar kanununun "İmar Programları, Kamulaştırma Ve Kısıtlılık Hali" başlıklı 10 'uncu maddesine istinaden belediyeler; imar planlarının yürürlüğe girmesinden en geç 3 ay içinde, bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarını hazırlamalıdır. Bu program içinde bulunan kamu kuruluşlarına tahsis edilen alanlar, ilgili kamu kuruluşlarına bildirilmelidir. Beş yıllık imar programları sınırları içinde kalan alanlardaki kamu hizmet tesislerine tahsis edilmiş olan yerleri ilgili kamu kuruluşları, bu program süresi içinde kamulaştırmak için gerekli ödenek, kamu kuruluşlarının yıllık bütçelerine konulmalıdır.

2018 yılı bütçesine de 100.000,00 TL kamulaştırma ödeneği konulmuş, ilgili yıl içerisinde trampalar hariç 1.072.984,00 TL tutarında kamulaştırma harcaması yapılmıştır.

Ödenenin yetmeyeceğinin anlaşılması üzerine ödenek aktarımında bulunulmuştur. Her ne kadar ödenek aktarımında bulunmak mevzuata uygun olsa da; 5 yıllık imar programının hazırlanmış olması, kamulaştırma bedellerinin bütçede öngörülmesi açısından idarenin daha sağlıklı karar vermesine yardımcı olacaktır.

Mezkûr kanunun “İmar Planlarında Umumi Hizmetlere Ayrılan Yerler” başlıklı 13 ‘üncü maddesinde de;

“İmar programına alınan alanlarda kamulaştırma yapıncaya kadar emlak vergisi ödenmesi durdurulur. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasında tahakkuk edecek olan emlak vergisi, kamulaştırmayı yapan idare tarafından ödenir. Birinci fıkrada yazılı yerlerin kamulaştırma yapılmadan önce plan değişikliği ile kamulaştırmayı gerektirmeyen bir maksada ayrılması halinde ise durdurma tarihinden itibaren geçen sürenin emlak vergisini mal sahibi öder.

Onaylanmış imar planlarında, birinci fıkrada yazılı yerlerdeki arsa ve arazilerin, bu kanunda öngörülen düzenleme ortaklık payı oranı üzerindeki miktarlarının mal sahiplerince ilgili idarelere bedelsiz olarak terk edilmesi halinde bu terk işlemlerinden ayrıca emlak alım ve satım vergisi alınmaz.” denilmektedir.

İmar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren en geç üç ay içinde bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarının hazırlanması gerektiğinin kurala bağlandığı, bu hükümlerle kanun koyucunun taşınmaz sahiplerinin haklarının sürüncemede bırakılan imar planlarıyla zarara uğramasının önüne geçmeyi ve özel mülk statüsünden çıkması planlanan ve bu niteliği itibarıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar için haksız mali yükümlülüklerin devamına engel olmayı amaçladığı, bu nedenle imar planına alınan yerler için, plan tarihinden itibaren en geç üç ay içinde imar programının hazırlanması gerektiğini öngördüğü anlaşılmaktadır. Yani imar programını yapıp yapmamak Belediyenin inisiyatifinde olmadığı, kanunun açık hükmüyle bu programın hazırlanması gerektiği bilinmelidir.

İmar planında umumi hizmetlere ayrılan yerlerdeki taşınmazlar imar programına alındığı andan itibaren kamulaştırma yapıncaya kadar emlak vergisi ödemesi durdurulmalıdır. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasındaki emlak vergisini kamulaştırmayı yapan idare ödemelidir. Ancak idarece imar programı hazırlanmadığı için söz konusu uygulama yapılamamıştır. İmar planında Bahsi geçen umumi hizmetlere ayrılan yerlerin emlak vergisi, mülk sahibi tarafından kamulaştırmanın yapıldığı yılda dahi ödenmiştir. Söz konusu ihmali uygulama sebebiyle vatandaşın emlak vergisi tahsilatı yapılmıştır. Bu

durum, yörede yaşayan adı geçen yerlere sahip vatandaşlarca ileride itiraz sebebi olabilecektir. Danıştay, Söz konusu emlak vergilerinin, Vergi Usul Kanununu 118. ve devamı maddelerinde hükme bağlanan vergi hataları kapsamı içinde kaldığını değerlendirerek, belediyelerin bu konudaki yanlış uygulamaları sebebiyle Yüksek Mahkemenin idare aleyhine verdiği kararları mevcuttur.

Mevzuata uygun olarak imar programının ve yukarıda zikredilen kanun hükümlerine uygun olarak emlak vergisinin uygulamasının yapılması kamu yararı ve olası itirazların önüne geçilmesi bakımında önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İmar ve Şehircilik Müdürlüğümüz ile ilgili müdürlükler arasında konuyla alakalı olarak çalışmalar yapılmakta olup, aksaklıkların giderilmesine hassasiyetle dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. İmar programının mevzuatta belirttiği şekliyle hazırlanarak uygulamaya konulması, konu ile ilgili olası mağduriyetleri engelleyebilecektir. Gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca kontrol edilecektir.

BULGU 14: Kurumda Görev Yapan Kadrolu İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması

Eyyübiye Belediyesi'nde görevli 53 kadrolu işçinin ücretli yıllık izinlerinin toplamının 10.012 iş günü olduğu ve söz konusu işçilerden 42 tanesinin izin gününün 100 günden fazla olduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun;

"Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri" başlıklı 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği,

"Yıllık ücretli iznin uygulanması" başlıklı 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu,

"Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti" başlıklı 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği,

“İzinlere ilişkin düzenlemeler” başlıklı 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izinin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir Yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan 4857 sayılı Kanun'un yıllık ücretli izin hakkını düzenleyen maddelerine göre işçilerin yıllık ücretli izin hakkından feragat etmesine cevaz verilmemekte, işverenin de işçilere sürekli bir şekilde yıllık izin vermesi zorunlu tutulmaktadır. Aksi bir uygulamada, işçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği yıllık ücretli izin hakkı ücret alacağına dönüşmektedir.

Kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi, işçilerin izin kullanmaktan kaçınarak feragat edebilmelerine neden olmaktadır. Kurum veya birim yetkililerin buna izin vermemesi, Anayasal bir hak olan izni, işçilere kullandırması gerekir. Zira birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde, kurum bütçesine mali açıdan bir yük getirdiği açıktır.

Yapılan incelemede, Eyyübiye Belediyesi'nde 53 kadrolu işçinin görev yaptığı, bu işçilerden 1'inin 500 iş gününün üzerinde, 14' ünün 250 iş gününün üzerinde, 27'sinin ise 100 ila 250 iş günü arasında, 11' inin 20 ile 100 iş günü arasında yıllık ücretli izin hakkı bulunduğu tespit edilmiştir. Belediye bünyesinde görev yapan 53 işçinin %80'i 100 iş gününün üzerinde ücretli yıllık izin hakkına sahip olduğu görülmektedir.

İşçilere ücretli yıllık izinlerinin mevzuat ve sözleşme hükümlerinin öngördüğü şekilde kullandırılması, bu suretle Kurum için ileride doğması muhtemel ödeme yükünün önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımızda bulunan 53 kadrolu işçinin, 4857 sayılı iş kanununun izinlere ilişkin mevzuat hükümleri doğrultusunda yıllık izin hakları peyderpey kullandırılacak olup başkanlığımıza ileride doğması muhtemel mali yükün oluşmamasına özen gösterilecektir. " denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili işlemlerin mevzuat doğrultusunda yapılıp yapılmadığı önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 15: Mahalli idareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğe Aykırı Olarak Atama Yapılması

Eyyübiye Belediyesinde başkan yardımcısı olarak çalışırken aynı belediyeye 1. dereceli müdürlük kadrosuna atanan M. H. Y'nin atama işleminin mevzuata aykırı olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin,

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliğine Tabi Kadrolar başlıklı 5. maddesinde,

“(1) Görevde yükselmeye tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yönetim hizmetleri grubu;

1) Müdür, şube müdürü,

...”

Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar başlıklı 7. maddesinde,

“(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır.

a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1) 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen atanma şartlarını taşımak,

2) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

3) Ekli (1) sayılı listede sayılan ve teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak,

4) Ekli (2) sayılı listede sayılan müdürlükler için son müracaat tarihi itibariyle iki yılı uzman, sivil savunma uzmanı, şef, ayniyat saymanı, kontrol memuru, eğitimci veya muhasebeci kadrosunda çalışmış olmak,”

“(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle

yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır.

...

c) Şef kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak,"

Hizmet Grupları Arasında Geçişler başlıklı 20. maddenin (c) fıkrasında,

“Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde, en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, aranan şartları taşımaları kaydıyla, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan “yönetim”, “araştırma, planlama ve savunma hizmetleri” (...) hizmetleri gruplarında gösterilen kadrolara sınavsız atanabilir. Bu Yönetmelik kapsamındaki diğer kadrolara sınavsız atanmak için altı ay çalışmış olmak şartı aranmaz.”

Düzenlemeleri yapılmıştır.

M. H. Y. ‘in 31.05.2010 tarihinde Anadolu Üniversitesinde iki yıllık ön lisansı bitirdiği, başka bir kurumda “hizmetli” kadrosunda iken 29.12.2014 tarihinde Eyyübiye Belediyesine Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, 15.02.2018 tarihinde Başkan Yardımcılığı kadrosuna, 29.08.2018 tarihinde de Gecekondu Ve Sosyal Konutlar Müdürlüğü kadrosuna atandığı anlaşılmıştır.

Başkan yardımcılığında en az 6 ay çalışmış olan M. H. Y. yönetmeliğin 20/c maddesinde istenen aranan diğer şartları taşımaları kaydıyla dendiğinden “Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak” şartını yerine getirmemiştir. Yönetmeliğin 20/c maddesinde, ***“Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde, en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, aranan şartları taşımaları kaydıyla, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan “yönetim”, “araştırma, planlama” ve “hukuk” hizmetleri gruplarında gösterilen kadrolara sınavsız atanabilir. ”denildiğinden dolayı “Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak” şartını ve “Ekli (1) sayılı listede sayılan ve teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak” şartını sağlamayan ön lisans mezunu M. H. Y. yönetmeliğe ekli 1 sayılı cetvelde yer alan Gecekondu ve Sosyal Konutlar Müdürlüğü kadrosuna atanamaz. Müdürlüğe atanmak için lazım olan öğrenimi olmadığı için şefliğe atanmasında hukuka aykırılık olmayacaktır.***

Ayrıca başka bir kurumda “hizmetli” kadrosunda iken 29.12.2014 tarihinde Eyyübiye Belediyesine Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni olarak atanması da hatalı olmuştur.

Mezkûr yönetmeliğin “Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar” başlıklı 5 inci maddesinde görevde yükselmeye tabi kadrolardan ‘Veri Hazırlama Ve Kontrol İşletmeni’ idari hizmetler grubunda yer almakta iken, ‘Hizmetli’ yardımcı hizmetler grubunda yer almaktadır.

“Hizmet grupları arasında geçişler” başlıklı 20 nci maddesindeki;

“Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme sınavına tabidir. Mahalli idarelerde ve diğer kamu/kurum ve kuruluşlarında, daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir.” hükmü,

“Naklen atamalar” başlıklı ek 2 nci maddesindeki;

“(1) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlardan, bu Yönetmelikte belirtilen aynı unvana, bu unvanın bulunduğu aynı alt gruptaki diğer unvanlara genel hükümlere göre naklen atama yapılabilir.

(2) Diğer personel kanunlarına tabi olanların atamalarında ihraz ettikleri unvanların karşılığı, bu Yönetmelikte aynı unvanın olmaması halinde Devlet Personel Başkanlığının görüşü doğrultusunda belirlenir.”

Hükümleri birlikte değerlendirildiğinde idari hizmetler grubu ile yardımcı hizmetler grubunun ayrı hizmet grupları olduğu, hizmet grupları arasındaki görevde yükselme niteliğindeki geçişlerin görevde yükselme sınavına tabi olduğu, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, sınavsız atanılabileceği, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlardan, bu Yönetmelikte belirtilen aynı unvana, bu unvanın bulunduğu aynı alt gruptaki diğer unvanlara genel hükümlere göre naklen atama yapılabileceği açıkça ifade edilmiştir. ‘Hizmetli’ ile ‘Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni’ aynı düzey görev olmadığı ve adı geçen personelin atandığı dönemde boş hizmetli kadrosunun bulunduğu dikkate alındığında başka kurumdan nakil olarak ‘Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni’ kadrosuna değil ‘Hizmetli’ kadrosuna atanması gerekirdi.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Başkanlığımızda 1. Dereceli Başkan Yardımcısı kadrosuna atanan ve bu görevde 6 ay kaldıktan sonra 1. Dereceli Müdürlük kadrosuna atanan

M.H.Y' nin Mahalli İdareler Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte belirtilen müdür unvanlı kadroya atanma şartları taşımadığı görülmüş olup, söz konusu personel haiz şartları taşımadığından "memur" kadrosuna atanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguya konu olan personelin en az altı ay başkan yardımcılığı yaptığı ve hali hazırda 2 yıllık yüksekokul mezuniyeti dikkate alındığında başkan yardımcılığından şefliğe atanması yasal düzenlemelere aykırı olmayacaktır. Kaldı ki adı geçen personelin ileride 4 yıllık fakülteyi bitirdiği takdirde, zaten geçmişte 6 ay başkan yardımcılığı görevinde bulunduğu değerlendirilerek, belediye başkanınca takdir edilmesi halinde tekrar müdürlük kadrosuna atanmasında mevzuat yönünden bir engel kalmayacaktır.

Şartlarını taşımadan yapılan benzer yanlış atamaların olup olmadığı önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 16: Taşınmaz Satış İşlemlerinden Kaynaklanan Emlak Vergisinin Tarh ve Tahakkukuna İlişkin İşlemlerin Yapılmaması

Eyyübiye Belediyesi Hayati Harrani Mahallesi sınırları içerisinde 2017 ve 2018 yıllarında yapılmış olan 2331 ada 5 parsel ve 5727 ada 8 parselde bulunan taşınmazın satış işlemlerinin tapu idaresi nezdinde takip edilmediği görülmüştür.

Taşınmaz satış bilgileri ve listelerin incelenmesinde taşınmaz satışı gerçekleştirilen gayrimenkul olduğu görülmüştür.

Yapılan satışların Tapu idaresi nezdinde takip edilmemesi sebebiyle taşınmazların maliki belediye kayıtlarında halen Belediye Başkanlığı görünmektedir. Satış işlemi gerçekleştirilen taşınmazların yeni malikleri emlak vergisi mükellefidirler.

Yeni maliklerin beyanname vermemiş olduğu,

Emlak vergisine ilişkin tahakkuk ve takip işlemlerinin yapılamadığı, belirlenmiştir.

Emlak Vergisi Kanununun "*Bildirim verilmemesi halinde yapılacak işlemler*" başlıklı 32 nci maddesinin "*Bildirim süresinde verilmemesi halinde, vergi idarece tarh edilir İdarece tarhiyatta her yıla ilişkin vergi değeri, 29 uncu madde hükmü dikkate alınarak hesaplanır.*" hükmü dikkate alınarak

Tapu idaresi(TAKBİS) ile irtibata geçip kayıtlar istenmeli ve Elde edilen bu kayıtların muhasebe gelir servislerince değerlendirilerek emlak vergisine ilişkin işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Başkanlığımıza ait hayati harrani mahallesi sınırları içerisinde bulunan ve 2017 -2018 yılları içerisinde satışı yapılmış olan 2331 ada ve 5 parsel ile 5727 ada ve 8 parselde bulunan taşınmazın tapu idaresi nezdinde (TAKBİS) takibi yapılarak, yeni maliki adına emlak vergisi bildirilimi verilmemesi durumunda vergi tarh ettirilerek her yıl vergi değeri mevzuat hükümleri doğrultusunda hesaplanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu ile ilgili işlemlerin mevzuat doğrultusunda yapılıp yapılmadığı önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

EYYÜBİYE BELEDİYESİ BİLANÇO			
AKTİFLER			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	26.284.210,61	32.654.450,21	44.326.906,14
10 HAZIR DEĞERLER	88.737,65	2.019.120,49	214.515,68
100 KASA HESABI	1.000,68	1.269,62	589,58
102 BANKA HESABI	36.844,51	1.905.008,48	156.743,56
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0	0	-11.150,00
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	50.892,46	112.842,39	68.332,54
12 FAALİYET ALACAKLARI	24.039.727,35	27.886.874,48	29.885.621,88
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	23.415,43	105.908,43	65.182,01
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	23.686.773,22	27.628.772,82	29.466.354,53
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	328.936,70	151.196,16	212.801,66
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	602	997,07	141.283,68
14 DİĞER ALACAKLAR	995.240,86	8.319,54	33.900,00
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	995.240,86	8.319,54	33.900,00
15 STOKLAR	907.240,45	2.638.743,85	4.862.284,30
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	907.240,45	2.638.743,85	4.862.284,30
16 ÖN ÖDEMELER	253.264,30	101.391,85	9.196.694,57
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0	0	1.300,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	253.264,30	101.391,85	101.391,85
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0	0	9.094.002,72
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	0	0	133.889,71
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0	0	133.889,71
II- DURAN VARLIKLAR	49.221.413,53	71.203.477,69	91.915.465,34
22 FAALİYET ALACAKLARI	91.442,84	30.155,73	26.823,81
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	91.442,84	30.155,73	26.823,81
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	32.139.516,09	36.334.488,36	38.041.649,63

240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	3.459.516,09	5.104.488,36	6.811.649,63
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	39.440.000,00	39.990.000,00	39.990.000,00
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	-10.760.000,00	-8.760.000,00	-8.760.000,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	16.990.454,60	34.438.833,60	53.846.991,90
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.712.733,55	1.796.733,55	4.778.207,55
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	1.766.164,94	9.476.277,17	11.494.404,96
252 BİNALAR HESABI	560.706,85	701.936,85	946.996,85
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	3.820.480,01	4.121.334,29	4.858.843,19
254 TAŞITLAR HESABI	3.917.778,37	4.083.455,78	4.077.975,86
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	6.321.497,67	10.030.488,53	13.516.386,70
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-7.097.737,11	-11.547.228,07	-11.137.703,04
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	5.988.830,32	15.775.835,50	25.311.879,83
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	400.000,00	0
260 HAKLAR HESABI	110.925,90	510.925,90	510.925,90
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	181.967,80	181.967,80	181.967,80
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-292.893,70	-292.893,70	-692.893,70
Aktif Toplam	75.505.624,14	103.857.927,90	136.242.371,48

PASİFLER			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	11.574.534,74	16.922.957,76	35.235.807,39
30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	1.672.857,90	3.083.166,49	0
300 BANKA KREDİLERİ HESABI	1.672.857,90	3.083.166,49	0
32 FAALİYET BORÇLARI	2.923.064,25	3.565.566,69	21.946.246,16
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	2.923.064,25	3.565.566,69	21.946.246,16
33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	861.415,00	1.352.792,18	2.599.334,14
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	433.721,77	888.008,97	1.823.497,30
333 EMANETLER HESABI	427.693,23	464.783,21	775.836,84
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.873.931,82	8.482.728,04	10.584.699,20
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.580.594,15	3.975.546,41	4.031.621,77
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	1.817.553,27	3.229.757,68	4.495.417,90

362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	132.173,86	356.379,37	595.790,52
363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	169.322,22	746.756,26	1.461.869,01
368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	174.288,32	174.288,32	0
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	105.527,89	105.527,89	105.527,89
372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	105.527,89	105.527,89	105.527,89
38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.137.737,88	333.176,47	0
381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2.137.737,88	333.176,47	0
IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	21.317.487,09	61.284.948,55	67.144.986,10
40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	13.028.911,10	42.283.037,49	49.251.521,81
400 BANKA KREDİLERİ HESABI	13.028.911,10	42.283.037,49	49.251.521,81
43 DİĞER BORÇLAR	2.104.467,94	366.271,21	226.637,46
438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	2.104.467,94	366.271,21	226.637,46
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	4.747.497,98	4.747.497,98	4.747.497,98
472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	4.747.497,98	4.747.497,98	4.747.497,98
48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.436.610,07	13.888.141,87	12.919.328,85
481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	1.436.610,07	13.888.141,87	12.919.328,85
V- ÖZ KAYNAKLAR	42.613.602,31	25.650.021,59	33.861.577,99
50 NET DEĞER	1.332.779,28	1.332.779,28	1.332.779,28
500 NET DEĞER HESABI	1.332.779,28	1.332.779,28	1.332.779,28
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	39.178.015,13	41.280.823,03	24.717.242,31
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	39.178.015,13	41.280.823,03	24.717.242,31
58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0	0	-400.000,00
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	0	0	-400.000,00
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	2.102.807,90	-16.963.580,72	8.211.556,40
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	2.102.807,90	0	8.211.556,40
591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0	-16.963.580,72	0
Pasif Toplam	75.505.624,14	103.857.927,90	136.242.371,48

A K T İ F L E R			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	7.674.384,00	13.853.916,40	9.182.535,80
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	7.674.384,00	13.853.916,40	9.182.535,80
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	7.674.384,00	12.432.376,00	7.760.995,40
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	0	1.421.540,40	1.421.540,40
Genel Toplam	83.180.008,14	117.711.844,30	145.424.907,28

P A S İ F L E R			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	7.674.384,00	13.853.916,40	9.182.535,80
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	7.674.384,00	13.853.916,40	9.182.535,80
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	7.674.384,00	12.432.376,00	7.760.995,40
915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	0	1.421.540,40	1.421.540,40
Genel Toplam	83.180.008,14	117.711.844,30	145.424.907,28

EYYÜBİYE BELEDİYESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	Cari Yıl (2018)
630		Giderler Hesabı			
630	1	PERSONEL GİDERLERİ	18.434.495,67	14.647.427,93	18.701.801,82
	2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.094.780,03	2.267.922,50	2.181.147,81
	3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	67.458.861,49	86.785.348,07	86.877.613,25
	4	FAİZ GİDERLERİ	3.726.203,23	14.463.774,55	7.505.840,30
	5	CARİ TRANSFERLER	1.083.512,92	1.796.663,05	1.647.746,11
	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	90.066,81	143.535,81	197.075,95
	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.556.831,16	2.688.957,93	6.014.462,64
	13	Amortisman Giderleri	4.245.262,88	5.377.101,26	14.800,15
	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.487.433,19	2.915.858,04	3.787.553,16
	99	Diğer Giderler	1.017.165,33	0	383.624,65

		GİDERLER TOPLAMI	104.194.612,71	131.086.589,14	127.311.665,84
600		Gelirler Hesabı			
600	1	Vergi Gelirleri	15.639.393,18	15.920.548,14	17.272.645,04
	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.111.846,40	1.297.895,25	1.379.980,24
	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.056.089,00	7.796.692,54	4.065.695,00
	5	Diğer Gelirler	82.490.092,03	89.075.322,68	112.145.931,95
	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	32.549,81	658.970,01
		GELİRLER TOPLAMI	106.297.420,61	114.123.008,42	135.523.222,24
		FAALİYET SONUCU	2.102.807,90	-16.963.580,72	8.211.556,40

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kültür Katkı Payı İlgili İdareye Ödenmemiştir.	2016	Kısmen Yerine Getirildi	2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Valiliğimiz Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ödenmesi gereken katkı payları nakit yetersizliği nedeniyle tamamı ödenememiş olup, peyderpey ödemesi yapılmaktadır. Söz konusu husus 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünün 2'nci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
Toplu İş Sözleşmesi'nde 4857 Sayılı İş Kanunu'na Aykırı Hüküm Bulunmaktadır.	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Toplu İş Sözleşmesi yeni halinde İş Kanununa uygun şekilde düzeltilmiştir.
2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporu Belediye Meclisinde Görüşülmemiştir.	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	2016 Yılı Sayıştay denetim raporu hakkında Belediye Meclisine bilgi verilmiştir.
İç Kontrolle İlgili Çalışmalar Yapılmamıştır.	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	İç Kontrol Eylem Planı çalışmaları 07.08.2017 tarihinde Başkanlık Makamı onayı ile revize edilerek uygulamaya alınmıştır.

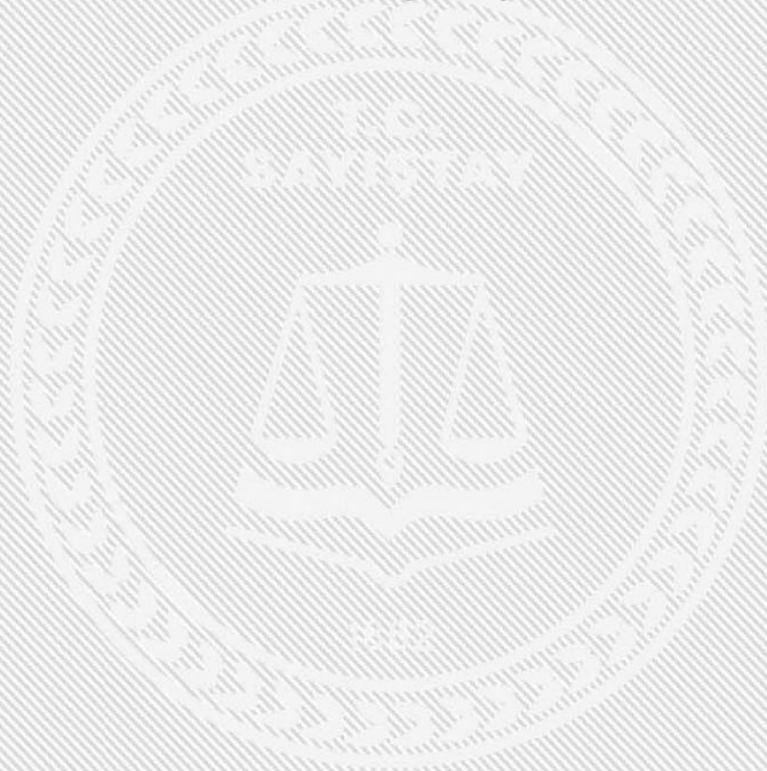
Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, Parkmetre Yerleri ve Müze Gelirlerinden Eyyübiye Belediyesine Pay Aktarmamıştır.	2016	Kısmen Yerine Getirildi	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile yapılan yazışmalar neticesinde Parkmetre Yerleri ve Müze Gelirlerinden Belediyeye aktarılması gereken paylar kısmen ödenmiş ancak zamanında ödenmeyen tutarların olduğu görülmüştür. Söz konusu husus 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünün 5'inci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsili Yapılmamıştır.	2016	Yerine Getirilmedi	Belediyece 14.11.2017 tarih ve 654 sayılı yazı ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. ye Sabit ve Mobil Haberleşme veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazların Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda bilgi ve gereği konusunda yazı yazılmış, ancak bu konuyla ilgili geri dönüşün takibi yapılmamış ve söz konusu husus 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünün 12'nci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesine Gönderilmesi	2016	Kısmen Yerine Getirildi	11.04.2017 /208 ve 15.11.2017 tarih ve 658 sayılı yazılar ile Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesine Gönderilmesi Gereken Paylar ilçe belediyesinin borçlarından kısmen mahsup edilmiş, kalan bakiye

Gereken Paylar Gönderilmemiştir.			tutarların ödenmesi hakkında yazı yazılmış ve nakit durumuna göre peyderpey ödeme yapılacağı bildirilmiştir. Söz konusu husus 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünün 1'inci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
Belediye Mülkiyetindeki Bazı Taşınmazlar, Taşınmaz Cetveline Kaydedilmemiştir.	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediye mülkiyetinde ki tapuda kayıtlı bulunana taşınmazlar 2017 yılında taşınmaz cetveline işlenmiştir. Ancak sonraki yıllardaki edinimler aynı hata devam ettirilerek muhasebe kaydına alınmamıştır. Söz konusu husus 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünün 5'inci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı Yanlış Kullanılmıştır.	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	140 Kişilerden alacaklar hesabına işlenen tutarlar düzeltme kaydı ile düzeltilerek 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına işlenmiş ve bu hesapta izlenmeye devam edilmektedir.
Kurumda Kayıtlı Bulunan Yeraltı- Yerüstü Düzenleri ve Binalar İçin Amortisman Ayrılmamıştır.	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	2016 yılsonu işlemlerinde Kurumda Kayıtlı Bulunan Yeraltı –Yerüstü Düzenleri ve Binalar için Amortisman ayrılmış ve sonraki yıllarda da amortisman ayrılma işlemi sistem tarafından otomatik yapılmadığından manuel olarak yapılmaya devam etmektedir. Söz konusu husus 2018

			Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünün 2'nci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
--	--	--	---

ŞANLIURFA EYYÜBİYE BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	65
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	65
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	66
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	66
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	66
6. DENETİM BULGULARI.....	68

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Hedef Olarak Belirlenen Faaliyetlerden

Örnekler.....72

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Plan Kaynak Tablosunun Beş Yılı İçerecek Şekilde Düzenlenmemesi
2. Stratejik Planda İzleme ve Değerlendirme Bölümüne Yer Verilmemesi
3. Performans Programı Dönemi Dışına Çıkan Amaç ve Hedeflerin Belirlenmesi
4. Performans Ölçüm Sisteminin Sağlıklı ve Güvenilir Biçimde İnşasına Yönelik Veri Kayıt Sistemi Oluşturulmaması

1. ÖZET

Bu rapor, Eyyübiye Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Eyyübiye Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Eyyübiye Belediyesi'nin 2015-2019 yıllarına ilişkin Stratejik Planı, 2018 yılına ilişkin Performans Programı ve 2018 yılı Faaliyet Raporunun mevcut bulunduğu ve yasal süresi içerisinde, mevzuattaki şekil şartlarına uyularak hazırlanıp kamuoyuna sunulduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Eyyübiye Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Eyyübiye Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı (Taslak) İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2018 yılı performans denetimi kapsamında Eyyübiye Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı (Taslak) İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015-2019 yılı Stratejik Planının, 2018 yılı Performans Programının ve 2018 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlılık ve sunum kriterlerine uyum açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen nedenlerle bazı şartları kısmen sağlamadığı kanaatine varılmıştır.

Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen konular dışında genel olarak gereken şartları taşıdığı kanaatine varılmıştır.

Stratejik plan ve performans programına ilişkin incelemede, yasal düzenlemelerle belirlenen bazı unsurların bulunmadığı veya olması gereken nitelikte olmadığı, 2019 Stratejik Planında “İzleme ve Değerlendirme” bölümüne yer verilmediği, hedef ve amaçlara maliyetlendirme yaparken 5 yıllık stratejik plan dönemini kapsayan kaynak belirtilmemesi, performans programı dönemi dışına çıkan amaç ve hedeflerin belirlenmesi gibi nedenlerle stratejik plan, performans programı ve buna bağlı olarak performans bütçe arasındaki zorunlu bağlantının güçleştiği tespit edilmiştir.

Faaliyet raporunun incelenmesinde stratejik planlama döngüsünün katma değer yaratacak şekilde sürdürülebilmesi ve daha nitelikli bir raporlama için kurumsal kabiliyet ve kapasite değerlendirilmesinin amacına uygun şekilde yapılması, performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi ve mali bilgilerin iç ve dış denetim sonuçlarıyla desteklenerek sunulması gerekmektedir.

Stratejik yönetim kapsamında 2019 yılı ve sonrasında yürütülecek çalışmaların ilgili yasal mevzuata ve özellikle de Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi'ne uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir. Geliştirme ve iyileştirme faaliyetleri kapsamında;

- Stratejik planlama ve performans yönetim süreçlerinin üst yöneticiler tarafından sahiplenilmesi ve onların süreçlere aktif katılımlarının sağlanması,
- Hazırlık çalışmalarına ve bunların belgelenmesine önem verilmesi,
- Stratejik planlama ve performans yönetim süreçlerinin belediye'deki tüm birimlerin iş yapma rutinlerinin içinde olan esas işlerinden biri olarak görülmesi, yalnızca

strateji geliştirme birimine bırakılmaması,

- Harcama birimlerinin iç kontrol ve risk yönetimi faaliyetlerinin stratejik yönetim sürecinin ayrılmaz parçaları olarak ele alınması,
- Yeni döneme ilişkin stratejik planın uzun dönemli ölçülebilir hedef ve göstergeleri içermesi için mevzuatta ve rehberlerde yer alan bütün detaylı çalışmaların özenle ve eksiksiz olarak yürütülmesi,
- Hem stratejik plan hem de stratejik planın yıllık uygulaması niteliğindeki performans programının kaynak belirleme ve maliyetlendirme işlemlerinin gerçekçi, birbiriyle uyumlu, ilişkili ve yıllar itibarıyla sürdürülebilir ve izlenilebilir nitelikte oluşturulması,
- İzleme ve değerlendirme faaliyetleri ile gerektiğinde ve amaç ve hedeflerden sapmalar tespit edildiğinde hızla güncelleme yapılabilmesi ve iyileştirici tedbirlerin alınması,
- Veri kayıt sistemlerinin stratejik amaçlar, hedefler, performans hedefleri, göstergeler, faaliyetler, maliyetler ve bütçe (mali kaynaklar) arasında ilişkili bir yapı şeklinde geliştirilmesine özen gösterilmesi,
- Performans bilgisi üretilen veri kayıt sistemlerine ilişkin risk değerlendirmelerinin ve bilişim sistemi kontrollerinin geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi, hem faaliyet sonuçlarının saydamlık ve iyi yönetim ilkeleri çerçevesinde doğru ve güvenilir bir şekilde raporlanması ve hesapverebilirliğin gerçekleşmesine katkı sağlayacak, hem de performans yönetim sistemini idarenin iyi yönetim sürecini etkinlikle destekleyecek bir nitelik kazanmasına yardım edecektir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Plan Kaynak Tablosunun Beş Yılı İçerecek Şekilde Düzenlenmemesi

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun “Maliyetlendirme” başlıklı 6’ncı bölümünde;

“Maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kuruluşun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı bu aşamada belirlenir.” denilmektedir.

Buna göre her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminlerinin yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine, hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılması öngörülmüştür. Kılavuzda yer alan “maliyet tablosu” yardımıyla da planın 5 yıllık tahminî maliyetinin ortaya konacağı belirtilmiştir.

Kurumun belirtilen toplam maliyetleri, elde edeceği kaynaklarla karşılaştırması maksadıyla, yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği hususundaki tahminini gösterilen kaynak tablosundan yararlanmak suretiyle gerçekleştirebileceği ve öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmemesi halinde yapılabilecek düzenlemelerin neler olduğu da aynı bölümde açıklanmıştır.

Kaynak Tablosu

Kaynaklar	Planın 1. yılı	Planın 2. yılı	Planın 3. yılı	Planın 4. yılı	Planın 5. yılı

Kılavuzun maliyetlendirmeye ilişkin bu açıklamalarına rağmen, Eyyübiye Belediyesi Stratejik Planında yer alan “Kaynak Tablosu”nda sadece üç yılın tahmini kaynağı bulunmakta olup beş yılın tamamını kapsayan kaynak gösterilmemektedir. Bu ise,

Kurumun öngördüğü stratejik amaç ve hedeflerin maliyetleri hususunda hem karar alıcılara hem de kamuoyuna yeterli bilgi sunulmaması ve stratejik amaç ve hedeflerin Kurumun imkânları ile ilişkilendirilmediği anlamına gelmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz 2015-2019 Stratejik Planı, ilk hazırlanan plan olması sebebiyle ilgili kısım Strateji Planlama Ekibi tarafından sehven unutulmuş olup hazırlanma sürecinde olan Eyyübiye Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı'nda bu husus dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu ile ilgili gerekenin yapılacağı belirtilmiş olup konu takip eden denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda İzleme ve Değerlendirme Bölümüne Yer Verilmemesi

Eyyübiye Belediyesinin 2015-2019 Stratejik Planında “İzleme ve Değerlendirme” bölümüne yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda kamu idarelerinin stratejik planlarında “İzleme ve Değerlendirme” faaliyetinin yapılmasının şart olduğu belirtilmiş ve içeriğinin nasıl olması gerektiği aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

“İzleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme ise, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

(...)

Amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin belirli bir sıklıkla raporlanması ve ilgili taraflar ile kurum içi ve kurum dışı mercilerin değerlendirmesine sunulması, izleme faaliyetlerini oluşturur. İzleme, yönetime yardımcı olan sistemli bir faaliyettir. Raporlama izleme faaliyetinin temel aracıdır. İzleme raporları objektif olmalıdır. İlerleme sağlanan alanlar yanında, ilerleme sağlanamayan konular da rapor edilmelidir. Performansın izlenmesi, izleme faaliyetinin temelidir. Bunun için performans göstergeleri ile ilgili veriler düzenli olarak toplanmalı ve değerlendirilmelidir.

Stratejik planlama sürecinde, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler kullanılarak, stratejik plan gözden geçirilir, hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılır.

(...)

İzleme ve değerlendirme süreci kurumsal öğrenmeyi ve buna bağlı olarak faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlar. Ayrıca, hesap verme sorumluluğunun oluşturulmasına katkıda bulunur. Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması şarttır. Aksi takdirde, gerek planın uygulanmasında gerekse ilgililerin hesap verme sorumluluğu ilkesinin hayata geçirilmesinde zorluklarla karşılaşılacaktır.

(...)”

Buna karşın, faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesini ve hesap verme sorumluluğunun oluşturulmasına katkıda bulunan izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin

raporlandığı izleme ve değerlendirme bölümüne Stratejik Planda yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Eyyübiye Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı'nda İzleme ve Değerlendirme Bölümüne yer verilmesi konusuna dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu ile ilgili gerekenin yapılacağı belirtilmiş olup konu takip eden denetimlerde kontrol edilecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 3: Performans Programı Dönemi Dışına Çıkan Amaç ve Hedeflerin Belirlenmesi

Kamu idareleri için sunulan Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde Performans hedefi "*Kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefler*" olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre performans hedeflerinin performans programı dönemini kapsamaması gerekmektedir.

Kurumun birimlerince performans programında yer verilen performans hedefleri incelendiğinde rehberde yer verilen tanıma uymadığı görülmüştür. Eyyübiye Belediyesinin performans programındaki performans hedefleri stratejik plandaki Beş yıllık hedeflerdir Kurumun proje üreten ve uygulayan birimlerince gerçekleştirilmesi planlanan performans hedefleri performans programı dönemi için belirlenmeli ve faaliyet raporunda performans programına uygunluğu kıyaslanmalıdır. Bu nedenle bu faaliyetleri bir performans hedefi olarak değerlendirmek mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerden dolayı performans hedeflerinin Performans Programı Hazırlama Rehberinde yer verilen performans hedefi tanımına uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Tablo 1: Hedef Olarak Belirlenen Faaliyetlerden Örnekler

Performans Hedefi	Performans Göstergesi
H1.6.4. 5 yıl içerisinde yapılacak çalışmalarla Belediyemizin bilişim alt yapısını tamamıyla yedekli şekilde hizmete hazır tutmak.	1.İhtiyaç tespit formları. 2.İhale evrakları. 3.Yedek bilişim sistemleri.
H1.9.6. 2015 yılından itibaren 5 yıl içerisinde mükellef bilgilerini %100 güncellemek.	1.Resmi yazışmalar. 2.Toplantı tutanak ve verileri. 3.Mükellef listeleri.
H2.9.3. 2015-2019 yılları içerisinde dar gelirli ailelerin çocuklarının hizmet alabileceği en az üç Etüt Merkezi açmak.	1.Açılan etüt sayısı.
H2.12.3. İl Sağlık Müdürlüğü ile birlikte 5 yıl içerisinde en az 1 adet ilkadım sağlık kabini kurulmasını sağlamak.	1.Resmi yazışmalar. 2.Hizmete giren ilk adım sağlık kabini sayısı.
H3.1.3. 2015-2019 yılları içerisinde üç yarı-olimpik yüzme havuzu projesi yapmak/yaptırmak.	1.Proje sayısı

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu bulguda tespit edilen 2018 yılı performans programı hedeflerindeki yanlışlık sehven yapılmış olup 2019 yılı performans programında bu yanlışlık düzeltilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından 2019 yılı Performans Programında aynı yanlışlığın devam ettirilmediği belirtilmiş olup konu müteakip denetimlerde kontrol edilecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 4: Performans Ölçüm Sisteminin Sağlıklı ve Güvenilir Biçimde İnşasına Yönelik Veri Kayıt Sistemi Oluşturulmaması

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise ancak önceden

belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeni, performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dâhilinde gerçekleştirilebilir.

Uygulamada ise yılsonunda her birimden kendi yıl içi faaliyetlerinin bilgisi istenmiş, birimlerden toplanan bu bilgiler konsolide edilmek suretiyle faaliyet raporu hazırlanmıştır. Dolayısıyla, performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi periyotlarda bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistem oluşturulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin 2020-2024 Stratejik Plan hazırlanma çalışmalarına başlanmıştır. Yürürlüğe girmesi ile birlikte performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi periyotlarda bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin bir sistem oluşturulacaktır." şeklinde ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusuna iştirak edilmiş ve gerekli işlemlerin yapılacağı vurgulanmıştır. Konu önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>